

OUR LIFE

НАШЕ
ЖИТТЯ

IN THIS ISSUE:

До Вифлеєму спішім усі нині...
Галина Журба: У великі дні України
Марія Остромира: Різдвяна казка
Олена Губчак: Коляда будить
Л. Б.: Обірвана творчість
Марія Гриньовська: Лінія партії

Січень

Ч. 1

January

1954

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK XI. СІЧЕНЬ, 1954 Ч. 1

Видає Союз Українок Америки
раз в місяцьРедагує редакційна колегія
Листування й передплату висилати на адресу
909 N. Franklin St. Philadelphia 23, Pa.**НЕЗНАЧНА ПІДВИШКА ПЕРЕДПЛАТИ
У 1953 Р.**Передплата у Злучених Державах Америки
для членок Союзу Українок Америки
залишається в 1953 р. 2.50 дол.Річна передплата для нечленок 3 дол.
Передплата в Канаді 3 дол.
Річна передплата в Англії
й Австралії 1 ф. ст.
Річна передплата у Франції 900 фр.

Гроші слати на чекове conto:

Mr. M. Kolankiowsky,
186 Bd. St. Germain, Paris 6. c.c. 876771**OUR LIFE**

VOL. XL. JANUARY, 1954 No. 1

Edited by Editorial Board

Monthly publication except August, of the Ukrainian
National Women's League of America, Inc.909 N. Franklin St. Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945Subscription in the United States for members
\$2.50 per year; non-members \$3.00 per year, half
year \$1.75. Subscription in Canada \$3.00 per year,
half year \$1.75. Subscription in England and
Australia 1 pound sterling, per year. Subscription
in France 800 francs, per year.Entered as second class matter July 8, 1944,
at the Post Office at Philadelphia, Penna.,
under the Act of March 3, 1879.**ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"****КАНАДА:**
Mrs. Lewka Romanyk
1252 Broadview Ave.
Toronto, Ont., Canada
Telephone: HA 6036**АНГЛІЯ:**
Mrs. I. Witoszynsky
30, Keighley Rd.
Bradford, Yorks.
England**ФРАНЦІЯ:**
Mme. Nina Kovalenko
186 Bd. St. Germain
Paris 6
France**АВСТРАЛІЯ:**
Mrs. I. Pelensky
136 Forest Rd.
Arncliffe, N.S.W.
Australia**З М І С Т**

До Вифлеему спішім всі нині	1	Л. Ненадкевич: Вивчаймо української шви! 14
О. Ф. Д. Лотоцька: У Свят-Вечір	2	Українська вишивка: Крій сорочки ...15
На актуальні теми: Десять літ праці	2	Н. Костецька: Свят-Вечір у громаді17
Г. Журба: Великі дні України	3	Ю. Ш.: Звідки взялася ялинка ...19
М. Остромира: Різдвяна казка	4	О. Цегельська: Зайчиків дарунок20
Л. Бурачинська: Дещо про клясичні форми вбрання	7	Н. Р.: 12 o'clock21
О. Губчак: На звук коляди	8	Ann Sywulak: Ukrainian Christmas customs .21
Л. Б.: Обірваний шлях	9	О. Trofimovska: Christmas under Soviets ...22
Л. Бура: Президентка в народньому вбранні	10	Вступаємо в Новий Рік .23
К. Гардецька: Ювілейне свято 42 Відділу..11		Обїздка наших делегаток24
Посмертні згадки12		Союз Українок Австралії ...25
Ялинки для дітвори12		Вісті з Централі26
Зірка: Ідемо в гостину ...13		При громадській роботі ...27
		М. Гриньовська:: Лінія партії30

На обгортці взори вишивок із сорочки з Київщини

Обгортку „Нашого Життя“ виконав мистець Святослав Гординський

Там при вертепі Божого Сина зустрінємось усі — де б не були розсіяні по всьому світі.

Там обєднаємось у любові та збагатимо наші душі великими дарами найбільш потрібних та великих мудрців.

Там напевне у стіп Божого Дитяти та його божественної Матері покровительки України — зачерпнемо тієї могутньої сили, що її так дуже потребуємо, грядучи у новий таємний рік великих сподівань, але й важкої боротьби за їх здійснення. У ювілейному році Марії злучимось щирими мольбами з цілим світом за перемо-

гу світла над темрявою зла та грізним демоном пекла за рятунок світу! У вертепі Божого Сина складемо свої найцінніші дари — це наша віра та любов і — просити будемо за їх скріплення та поширення на всю нашу сім'ю. Божий вертеп — це ота криниця нашої сили і творчого життя.

Ми українські жінки від віків черпаємо в ньому оцю силу відпорности та змагання зберегти нашу сім'ю. Містерію вертепу ми переносимо у нашу родину та збагачуємо рідною традицією. Наших дітей приводимо до Дитятка у вертепі,

щоб благословило їх на дорогу життя та закріпило їх віру у перемогу та любов до цілої нашої великої української сім'ї. Не будьмо холодні серцем, бо пусткою віятиме в нашій хоч би найкращій хаті!

Наш гіркий біль за нездійснені особисті та національні задуми зложім також при вертепі і прохаймо за силу і витривалість довершити велике діло вільного людського і національного життя.

Тоді заспіваємо „Слава во вишніх Богу — а на землі мир між людьми доброї волі“.

ХРИСТОС РОДИВСЯ — СЛАВІТЕ!

Головна Управа Союзу Українок Америки шле Різдвяні й Новорічні побажання Управам Відділів і членкам СВА. Зокрема гаряче вітаємо наші посестри в Канаді, в нових країнах поселення й тих залишених у Німеччині й Австрії.

Вітаємо з Різдвом Христовим нашу дорогу сеніорку паню Олену Кисілевську, голову СФУЖО і членів Головної Управи й Колегії СФУЖО

Редакція й Адміністрація журналу "Наше Життя" вітає сердечно усіх співробітників, давніх і нових передплатників і бажає зо святами Різдва Христового і Нового Року багато добра, віри в доцільність щирих змагань й ідейної праці!

У Свят-Вечір

У Свят-Вечір — коли запалахкотять свічечки на ялинці, в неодної з вас, мами, знайдуть очі сльозою. Одна згадає тих що відійшли від неї на завжди, друга тих що їх життєві обставини забрали від неї на довший чи коротший час, третя тих що їх життя від неї відвіяло й вони десь може самотні, між чужими проводять цей найбільш у році родинний вечір.

У Свят-Вечір, найбільше усвідомлює собі кожна мати родини що її обов'язком є створити такий настрій цього вечора, щоб здалека і зблизка її родина до неї спішила, або бодай із смутком і тугою згадувала, та душею до нього линула.

Тепло рідного дому й серця матері — це той найкращий цемент, що зміцнює родинне вогнище, це той горючий матеріал, що завжди підтримує невгасний вогонь.

У Свят-Вечір кожна мати, що є членкою Союзу Українок Америки, нехай згадає теж своє товариство, сімю яку вона придбала собі за свою з повною свідомістю, що тут теж вона має свою любов'ю і працею держати невгасний вогонь народнього вогнища.

Свят-Вечір у Рідному Краю невеселий і цього року. Згадаймо, й нишком обтираючи сльозу, зробім постанову жер-

твенною працею допомогти йому. Любов до свого народу хай не устає, віра у світле визволення України хай буде нам стежкою до Неї.

Нехай наше серце відгукнеться на терпіння нашого нещасного брата-залишенця на чужині й знайдеться в нім теплий куток милосердя для голодних дітей залишенців.

Святкуймо здорово, весело, щасливо. Але — не самолюбно. Не замикаймо свого серця на недолю, страждання тих, що їм вже нема вороття. Даймо коляду щедрою теплою рукою!

Олена Ф. Д. Лотоцька.

На актуальні теми

Десять літ праці

Десять літ тому Союз Українок Америки зробив своїм членкам Різдвяний дарунок. Першого січня 1944 вийшло перше число „Нашого Життя“. Скромна газетка з восьми сторінок прилетіла на самі свята в хату кожної членки.

Хоч це й було Різдвяне число та не було несподіванкою. Бо вже сотні й десятки разів дискутувало членство про потребу власного часопису. Стільки нагромаджувалось пекучих, пильних справ! А ніде не можна обговорити їх друком, ані повідомити суспільство про те чи інше завдання. Газета стала необхідною. Бо її потребує кожна велика жіноча організація для злуки зі своїми членками.

І так почала виходити наша газета. Створена для членок організації, вона в першу чергу руководилась її потребами. Всі

ключі, всі завдання Союзу Українок Америки розроблялись на її сторінках. Та не стояла вона осторонь і загально-громадських справ. Все, що хвилювало наше суспільство в ЗДА, його почини і проблеми, знаходило місце на її шпальтах. Щоб кожну членку СУА зв'язати із цілою українською спільнотою.

І наша газета проробила свою роботу. Хоч скромна й невибаглива, вона саме тим знайшла дорогу до читачок. Бо поміж ними були не всі освічені, і багато читало її з трудом. Але читало її радо, і полюбило цей свій жіночий часопис. Передплачували його й неписьменні членки, щоб тільки піддержати цей почин СУА.

А коли прийшов час переіменитись у журнал, всі зустріли радісно цю обнову. У новій його формі кожна читачка знайде щось для себе. Одну цікавлять оповідання, другу вихов-

ництво, а третю приписи. Та перше місце в ній займають організаційні справи СУА, що для них створено „Наше Життя“

Десять літ шляху вже за нами. Коли готуємо це Різдвяне число, надходить і для нас час застанови. Провірки наших напрямних, рівня і змісту. І з цим приходимо до наших читачок.

Подумайте над тим у крузі вашої рідні і друзів! Нехай ці Різдвяні свята стануть виявом Вашого відношення до журналу! Думка кожної читачки, її побажання й критика стануть цінною вказівкою для нас, що працюємо над цим зв'язком.

А тепер бажємо всім — і тим, що десять літ уже читають „Наше Життя“ і тим, що недавно стали передплатницями — радісно зустріти це велике свято. Нехай проміння любови, що сяє від Божого Дитяти, торкнеться всіх нас та сполучить нас у велику, обіднану сімю.

НАШЕ ЖИТТЯ — СІЧЕНЬ 1954

Великі дні України

Самостійність Української Народної Республіки була проголошена, властиво, дня 20. листопада 1917 р. III-им Універсалом Української Центральної Ради. В Універсалі цим зазначувалось тільки, що Українська Самостійна Республіка входить у склад інших сфедерованих між собою незалежних республік, з Росією включно, якій ми хочемо: „силами нашими допомогти, щоб уся Російська Республіка стала федерацією рівних і вільних народів“ (III. Універсал Центральної Ради). Це була остання спроба України порозумітися з московським народом, така ж надаремна, як і всі попередні. Тож IV. Універсал 22-го січня 1918 р. був лиш завершенням тієї самостійності, вже без якоїбудь федерації з Росією, з якою рвалися усі звязки. Був останньою крапкою над „і“, що доповняла та завершувала постанову III. Універсалу. А постанову цю ухвалив та виніс III. Військовий Зїзд, що відбувся саме в Києві, спершу у т. зв. „Купецькім Клубі“, та кожної години напливали нові й нові делегати з фронту, — величезна зала клубу не вмещала тієї маси людей і Зїзд перенесено до Великого Міського Театру.

Театр також переповнений вояцтвом; дотиснутись туди нема змоги. Тому перед театром юрби народу: військові й цивілі. Над Києвом глибока і морозна ніч. Настрій урочистий, піднесений. Всі знають, що там довершується щось важке, велике. Може найбільша година нашої історії. Адже там зійшлася, збіглася вся Україна рішати свою долю, заявити свою волю перед цілим світом. Цей зїзд — це найсправжніший плебісцит України, найзаконніші її установчі збори. Це ж бо весь чорнозем український у вояцьких шинелях прийшов сюди висловити свою незломну волю й передати її майбутньому історії. Тому українці стоять перед театром помімо морозу й помімо пізньої години і тому такий

святочний та радісний настрій. Москалі скаженіють. Кидаються від гуртка до гуртка, умовляють, переконують, сваряться. Між юрбою вештаються репортери місцевої преси: української, польської, московської. По десятій годині відчиняються широко двері театру й виливається, рине ріка шинель, шумна, бурхлива, але разом святочна. Люди, неначе надхненні щастям, стискають собі руки, обнімаються, діляться враженнями зїзду. Дехто обтирає сльози зворушення. Це ж бо щойно винесено ухвалу трьома тисячами голосів із усіх країв. закутин України: „Віднині Україна стає Українською Народньою Республікою“!

Рівно через два місяці пізніше, 22. січня 1918 р., Українська Центральна Рада довершила цей акт IV Універсалом: „Віднині Українська Народня Республіка стає самостійною, від нікого незалежною, вільною, суверенною Державою Українського Народу“

Четвертий Універсал — це остаточне завершення української революції, це невідкличний її кінцевий акт. Це врешті мужній визов Української Центральної Ради московському імперіалізові, що під червоним большевицьким стягом сунув з півночі на Україну, щоби залити українською кровю цей невимазаний з історії акт цілого українського народу. Бо вже здалеку десь гули гармати Муравйова. Бо вже через тиждень мали відбутися Крути. І тому старий Київ так насторожено заслуханий у цю лиховісну тишу, як колись давно, перед вісімсот роками, коли так само сунули з тієї півночі горди Боголюбського, щоби так само сплюндрувати Київ. А ще через рік, того ж 22. січня 1919 року, довершується останній акт нової історії України — сполука всіх її земель в одну, неподільну, самостійну Українську Державу. Всі три ці згадані акти проголошені були на Софійським майдані, у підніжжя ста-

Собор св. Софії у Києві

рої Софії, довкруги пам'ятника Богдана Хмельницького. Величезний майдан залитий тисячами, тисячами народу. Над ним сколихуються сотні синьожовтих прапорів. Над Києвом гуде урочистий і могутній гомін дзвонів. Це старий „Рафаїл“ промовляє до цілої широкої землі української про велике її сьогоднішнє свято, а голос його могутній лине далеко на цей і на той бік Дніпра. Потім плещу залягає надзвичайна тиша. Здається — цей многотисячний натовп — це одна людина. У підніжжя Богдана хтось прочитує голосно Універсал Центральної Ради. Слова падають губляться в натовпі. Але його відчитують голосно тут і там, роздають друкований всім, всім, всім. І всі перечитують, слухають і вітають Універсал про незалежність Української Держави.

Галина Журба

Із листів до Редакції

„Дух Полум'я“ в Англії

На днях одержала я примірник цієї книжки, яку виграла в кампанії передплат „Нашого Життя“ Я захоплена цим виданням, що назовні робить гарне враження і так вірно перекладене. Книжка ця вже „пішла“ по людях. Вчителька англійської мови в Bradford Girls Grammar School позичила її в мене для учениць. Вони тепер вивчають модерну поезію так, що „Дух Полум'я“ буде вповні використаний. Рівно ж учителька сучасних мов зголосилась до мене з проханням по цю книжку. Добре було б поширити її на цьому терені.

Іванна Вітошинська
Брадфорд, Англія

Різдвяна казка

Усю ніч сніг сипав і вкрив грубою поволокою гори. Над ранком випогодилось і сонце виглянуло із-за верхів. Дорогу, що над Черемошем, геть замело, і важкі, вантажні большевицькі авта, що день-у-день мчались тією дорогою, тепер затихли. Ніяк не могли покочувати снігової повені. Голова сільради зганяв людей до роботи та підганяв, щоб швидше робили. Та їх і підганяти не треба було — самі спішили — згортали сніг до ріки. Скорше зроблять, то й скорше додому підуть. Це ж Свят-Вечір сьогодні! Чи ж годиться в такий день робити? Це тільки молодичі, дівчата та діти-підростки згортали сніг, бо мужчини у бутині¹⁾ робили, дерево рубали.

Нарешті сніг згорнено і жінки спішили до хати, щоб зварити ще дещо до Свят-вечері. До хати Юри Бутинюка, що під грунем, над потоком, наближувались дві жіночі постаті.

Були це Юрина жінка, Параска та дочка Докія. Били по коліна у снігу, бо плаї²⁾ геть чисто замело. Ледве добились до хати. І хоч як втомлені були після важкої праці — зараз же взялись приготувляти святочні страви.

— Та як же це буде Докі? Пів року старались, що було що зварити на святу вечеру і ось маеш! Гей, Госпідку! Ото сми діждали! А колись бувало аж дванадцять страв! Ануко порахуй кільки їх буде: голубці, пшениця з маком, барабулі з чісником, гриби, сливи з фасулями та росівниця. Кільки їх?

— Та же шість, нене! Якраз половина. Добре ще, що й так, а то на другий рік незнати чи й стільки буде.

— Я ж ніщо, Докійко! Я лиш так кажу...

— А чомуж це деді нашого досі немає? журилась Докійка.

— Нехристи погані! Щоб у такий сетий день та людей у бутині тримати!

1) бутин — зруб дерева у горах

2) плаї — гірська дорога

Вечеря була готова. Прийшов і Юра з бутина, втомлений та змарганій. Скидав швидко зі себе старе лудіне³⁾, мокрі постоли, онучі. Мився та одягався до святої вечері.

Докійка чепурилась перед маленьким дзеркалом. Хоча давно вже не купували нічого нового, бо не було ані за що, ані де купувати, але мали ще вбрання, що придбали давніми роками. Та воно було наче нове бо шанували його. Нові тільки червоні заплітки мала Докійка на голові. Тільки всього, що ті заплітки купила їй нене на Різдво.

Глянула ще раз у дзеркало. Заплітки маком цвіли, а золотисті кучері вінком окружали ясне чоло. Хоч і як мила вона та вичісувала те неслухняне волосся, а воно „охаблене” так і крутилось, так і крутилось. Тому „кучерявою Доцею” звали її люди.

Юра вніс у хату вівсяний сніп-дідух і вязку сіна. Дідух поставив на покутті, а сіно простелив на столі. Параска поклала на чотирьох рогах часник і накрила стіл скатертиною. На столі поклала дерев'яний різьблений свічник та святочний колач. Хоч не такий білий, як колись, а все ж колач. Поклала чотири ложки. Три для них, а четверту для когось, що може прийти у цей Свят-Вечір...

Можна б уже й святу вечерю починати. Та чомусь не починали.

— А йди ко, Докійко, за водою до чуркала, бо, ади, коновки порожні. На сам Сетий Вечір та води в хаті не буде.

Докійка наче б цього тільки ждала. Вхопила коновки і побігла по воду. Підставила одну коновку, потім другу. Заки вода натекла, вона глянула в напрямі лісу. Таке все знайоме їй — і верхи і ліс, а проте якесь дивно-врочисте сьогодні. Ліс не шумить — наче вмисно затих, притаївся і жде... Так як і Доця. І вона жде, і дедя з нею

3) лудіне — вбрання

в хаті також ждуть — тільки нічого не говорять.

Підняла голову й наслухувала. І враз чуйне її вухо вловило якийсь шорох по снігу. Від лісу наближувались дві тіні. Не йшли, а наче б летіли. Наблизились, зробили круг, вбили кийки у сніг і зупинились. Були на лещатах.

Серце у Доці швидко і голосно забилося — заглушило все кругом.

— Гнєте, це ти? — кинулася вона до брата.

— А хто ж? — сміявся радісно Гнат. — Та й ще хтось... Ану, чи вгадаєш, Доцю?

— Нема чого вгадувати, зразу пізнала. Це ж Палійчуків Василь.

— Коли ж ти бачила мене, Доцю, що пізнала? — здивувався Василь.

— А тоді, як ви востаннє з Гнатом у колядниках були.

— Ти ж тоді ще малою дівчинкою була. А знаєш, що тоді наші легіні⁴⁾ казали? „То ж то колись із цієї кучерявої Доці файна дівка виросте” І як бачу, не помилились.

— Ади, який швидкий на язик! Та як можеш знати, яка вироста — файна чи нефайна, як темно — відбивалася Доця.

— Та так же само, як ти пізнала мене, хоч і темно було.

Гнат захопився ховати лещата у сніг біля чуркала. Забвали від Доці коновки і пішли. Перший увійшов у хату Гнат.

— Зі Сетим Вечором вітаємо вас, нене та й вас дедику! Та чи здорові, ци дужі?

— Гаразд, ек ти синку! — вимовила насилу Параска тай заголосила. — Не дивуйся, Гнатику, не дивуйся легінику мій пишній, що плачу. Це з радости великої. Віщувало моє серце, ой віщувало, що прийдеши ти сьогодні. А це ж хто з тобою?

— Це Палійчуків Василь, якщо не забули — говорив вітаючись Василь.

— Забути не забули, а пізнати то таки нелегко, бо ади —

4) легінь — парубок

який легінь вігнавси. Найстаршу ялицю у лісі набизівно⁵⁾ із корінем вирвав би...

— Так і треба, дедику, — відповів Гнат. — У нас же один повстанець проти десятюх, а то й більше ворогів стати мусять.

— Ви мийтеси, легіники мої пишні. Ади, води нагріласми вам, заметушилася неня.

Гнат глянув на вікно. Хоч і замерзле було, проте щільно заслони́в його ліжником. Тоді роздягнулися вони. З-за чересів пістолі вийняли і поклали на лавці. Неня сорочки подавала, гарно вишиті. Помились, одягнулись і знов пістолі за череси заткнули. Станули посеред хати, випрямилась на весь ріст, — високі, загартовані морозом, засмалені буйним вітром. Один від одного дужчий, один від одного кращий.

Перед вечерою молились. Де-дя голосно, а всі за ним:

„Дякувать Богу сетому, що допоміг дочекати цих Божих сеток. Та поможи Боже їх мирно відправити і від цих за рік других діждати.

І засіли до вечері. Неня принесла ще дві ложки для Гната і для Василя, а та одна злишня так і зосталася на столі, бо так годиться. Бо ануж ще хтось прийде...

Тричі набирив Юра пшеничної кулі у ложку і тричі кидав її до стелі, щоб телята так хутко росли, як хутко скаче пшениця до стелини, щоб бджоли роїлись та так сідали на землю, як пшениця паде до землі.

Параска, хитаючи журливо головою, говорила:

— Усе забрали: і корови, і телята, і дробета.⁶⁾ Одна лиш коровка лишилася тай то не знати ци на довго — ци не заберуть.

Вечеряли. Всі були поважні, задумані. Лиш Доцині очі часвід-часу несміливо дивились у той бік, де сидів Василь, а зустрівшись із його поглядом — спускались.

Повечеряли. Хотіли забути страхітливу дійсність, та як би не втікали думками від неї —

⁵⁾ набизівно — напевно

⁶⁾ дробета — вівці

вона безнастанно і настирливо зазірала ввічі.

— А тоді, як твоїх, Василю, дедя тай неню вивозили — тож то плач був у селі. Усіх багатших тоді вивезли, згадувала Параска. Таке газдівство змар-

— Це вони так „журкулів розжуркулювали” Казали — не буде ні багатих, ні бідних, усі рівні стануть. Тай, бигме, зрівнали. І багатих і бідних, усіх старцями поробили, міркував Юра.

— Ой, Госпідку! Відверни оцю страшну кару від нас ирщених!⁷⁾ Доки ми ще маємо так каратись? Сегодни, у цес Сетий Вечір найлютішому ворогові треба простити, щоб у новім році мирно було. А хіба таким нехристам простити можна? Прости, Госпідку, мені грішній, але ніяк їм простити не годнасьми.

⁷⁾ ирщених — хрещених

втра без церкви, без панотця, без колядників...

— А ми ще заколядуем вам, нене, заки підемо.

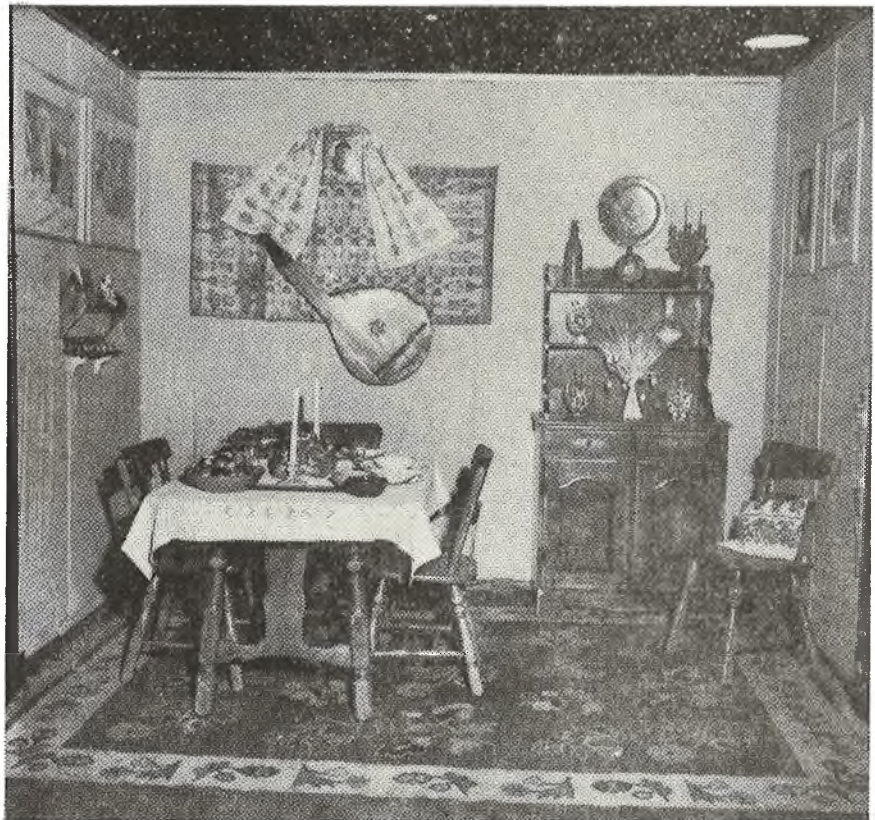
— Якже ж у сам Сетий Вечір підете? — дивувалась Параска. Та же не годиться у цю Сету Ніч бути поза хатою, бо весь рік блукатимете.

— То й блукатимемо! І то не рік, а довше, нене, — зітхнув Гнат. — Аж поки не виженемо ворогів із нашої землі, — сказав Василь.

І станули оба з Гнатом і заколядували, як колись, перед роками. А вони всі трое з подивом дивились на тих дивних, узброєних колядників, що здалека прийшли, щоб їм заколядувати. Прийшли з рідних лісів, знехтували небезпекою, що їм грозила кожної хвилини.

Василь „вінчував”:

— Вінчуємо вес, аби у вашій загороді було стільки овечок, скільки у цім хлібі кришок. Він-

Із міжнародньої жіночої виставки у Нью Йорку:

Різдвяний стіл в українській кімнаті. До старовинних меблів — прикраси з полтавськими vzорами: рушник, скатерть, подушка й килим. Під іконою завішена золототкана бучацька тканина. На столі дві свічки в керамічних свічниках і плетений хліб по середині.

чуємо вас многа літа, цими сетками, цим новим роком, сетим Рождеством.

— Ось і заколядували! Без берези та без трембітанника, але не без коня. Бо конем, то я вже буду. Ось і мішок — сказав Гнат, виймаючи наплечник. — А ви, нене, приладьте дещо, бо годиться принести друзям святу вечерю.

— Аякже, синку! — І неня накладала до високих, розмальованих глечиків святочних страв. Доця одягнулась, щоб провести хлопців. Василь розпрощався і вийшов. А Гнат не виходив — неня не пускала.

— Ще хочби годинку посиділи, — говорила крізь сльози.

— Не спиняй, Параско! — Це ж тільки вночі вертатися можуть — завважив Юра.

— На Повечеріє ще хочемо поспіти, нене.

— То й пан-отця свого маєте? — здивувалась Параска. Чи й церква є?

— А церква в нас усюди, де зупинимось. Ставляємо вівтар під смереками і вже церков готова. Ми ж мандруємо з місця на місце, нене.

*

Доця оперлась об вориння і ждала поки вийде Гнат із хати. Василь задивився на неї.

— Василю! Чи ти таки на правду віриш, що ви, повстанці, виженете оцих катів із наших гір? — враз запитала Доця.

— Авже ж вірю! І не лиш я, але і Гнат і всі ми віримо. І не тільки із наших гір, але і з усієї України виженемо їх. Думаєш, якщо б не вірили, то блукали б оттак по лісах та витримували б цілими роками холод та голод?

— І церков буде, і Різдво, і колядники ходитимуть, як колись ходили?

— Авже ж! І трембіта трембітатиме та повістуватиме людям, що колядники надходять до Палійчукової хати. А молодий газда Василь із своєю газдинею пишною, кучерявою Доцею, на порозі стоятимуть — вона з повісом, а він із колачем та проситимуть колядників у хату...

— Я... на порозі вашої хати? Дивилась здивована на нього.

— А ти хотіла б, щоб якась друга стояла замість тебе? — пригорнув її цупко до себе і заглянув увічі. — Скажи, хотіла б?

— Ой ні, — швидко заперечила.

— А бачиш! А ждатимеш мене, Доцю? Бо я нескоро, відай, вернуся...

— Ждатиму, Василю.

— Доцю, чітко ти моя пишна! — шалено, палко цілував сині очі та червоні, наче спілі ягоди, уста.

— А не забудеш ти мене, Василю?

— Най би посмів забути! Та же лиш гляну на оцю писану сорочку, то зараз же нагадаю, що кучерява Доця вишивала — пробував жартувати.

Враз Доця насторожилась чомусь. Чути було гавкіт собачки.

— Хтось чужий іде, Василю, у потоці, в Ілака котюга бреше...

І вона швидко побігла в хату.

— А йди швидко, Гнате! Вам тікати треба — в Ілака котюга бреше — та так відає, що трохи не урветься.

Вхопила коновки і швидко побігла за хлопцями в напрямі чуркала.

Хлопці миттю витягнули лещата зпід снігу і помчали.

Доця осталась сама — одна і дивилась, як зникали їхні силвети у засніженому борі. Були і нема... А може їх зовсім не було? Може це тільки казка — чарівна, різдвяна казка — найкраща із усіх казок, які вона знала...

Прокинулась. Із зачарованого світу казки — до страшної дійсності верталася. Від їхньої хати чути було якісь крики і грубу московську лайку. Доця швидко набрала води. Крики наближувались. Враз роздались постріли — один, другий, третій... і розпачливий ненин голос: „Ой, не стріляйте! Це ж Докійка наша!”

А Доциним лівим раменем щось сіпнуло боляче, коновка випала з руки, а по руці теплою струєю полила кров,

— Доцю, дитино моя! — голосила неня. — Вбили, Доцьку мою, вбили!..

— А чого ти дівко ходиш ту-ди? Скажи, хто був тут із тобою? — енкаведисти допитували Доцю.

— Та хто мав би бути? Сама я за водою ходжу.

— А не брешеш ти?!

— Чого ж мені брехати — я ж не котюга.

— Так чого тоді ніччю за водою йшла?

— Бо у днину ніколи було — на роботі була.

Мабуть не дуже то вірили їй, бо пішли, стріляючи, в напрямі лісу.

— Ой, Госпідку! Та невже зловлять їх? — шептала пере-лякана мати.

— Не зловлять, нене! Вони далеко вже! — заспокоювала Доця неню.

Енкаведисти завернули вбік — верталися до села. Доця із полекшею відотхнула, рада була, що не натрапили на сліди по лещатах. Та враз похитнулась вона. А дедя, що досі мовчки стояв, вхопив її на руки, як колись, давно, як вона ще маленькою була, і сказав:

— Бери, Параско, коновки і йдім д'хаті. Ади, скільки крові зчуріло! Руку перевязати треба.

По його обличчі скотились дві сльози і впали на Доцину голову. Вони швидко йшли в напрямі хати. Із Доциної руки спливала кров — заливала білий рукав та писаний китпар.

Але Доці не шкода було найкращої сорочки із пишними вставками, не шкода було нового лудиння. Вона правою рукою потерла очі і глянула на світ. І посміхнулась побілілими устами...

І гори і бір прибрані були біло-святочно. Над ялицями зорі мерехтіли. Місяць — мандрівник невтомний, наближувався до Чорногори. А вона, Чорногора, стояла наче газдиня пишна, що вдягала на Різдво білу, новісенку гуглю.⁸⁾ Стояла горда, вічно-молода і верхом своїм неба сягала.

⁸⁾ гугля — біла весільна нагортка молодих.

Дещо про клясичні форми вбрання

Останніми часами виринула в пресі справа українського народнього вбрання та його стилізації. Правда, дискусія яку хотів викликати Микола Бутович своєю статтею "Костюм сценічний та народний" у ч. 3, "Н.Ж." не дала багато відгуків. Проте в "Нових Днях" появилось цікаве листування між Катериною Антонович і редактором П. Волинником, а в "Нашому Житті" знов розгорілась дискусія з приводу вишиваної сукні, нагородженої в Буенос Айрес.

Отже так чи інакше — починаємо думати над тим. Наприклад — питання, чому такий чи такий стрій називаємо клясичним — заслуговує на увагу. Не тому, щоб вияснити це дещо абстрактне поняття. А просто тому, щоб дальше обговорювати справу нашого народнього вбрання та його сучасного примінення

Клясичними називали старі римляни громадян першої якості, або кляси, бо так у них було тоді поділене суспільство. Згодом ця назва перейшла на твори їхнього духа або й на предмети. Те, що було найкращим виявом часу, що стало зразком для майбутнього — зветься клясичним.

Одяг є виявом матеріальної культури народу. В ньому сполучується естетичний смак із доцільністю, а все знову оперте на технічних спромогах країни. Наприклад — у суворому кліматі треба добирати на нього міцніший матеріал, як у погідному. Тугий матеріал вима-

гає знов іншого крою і прикрас, як легкий, гнучкий. І тому кожна країна витворила особливий тип вбрання для своїх мешканців. Впродовж віків він удосконалювався і став найкращим виявом смаку і спромоги її.

І справді — коли приглянемо до сільської сорочки, скажемо собі, що це твір клясичний. Хіба можна було краще скомпонувати вбрання з тугого льняного або коніпного матеріалу? Крій її складається з самих чотирикутників (гл. ст. 15). Все таке ясне й зрозуміле, що її може скроїти не тільки швачка, але кожна невчена сільська жінка. А ці чотирикутники, сполучені майстерними швами дають у висліді частину вбрання, що зграбно огортає кожную постать.

Та й прикраси української сорочки мають свою логіку. Найчастіше знаходимо їх здовж рубців — обшивки, пахи, пазухи, подолю. Колись вірили наші предки, що тіло людини треба охороняти кольором або таємничими знаками перед зазіханнями злих духів. Ця засада промінювала й на пізніші часи, коли вже злих духів не боялись. Так полтавська копсетка, що постала значно пізніше, також має прикраси здовж поли, а хустка фабричного виробу квітчастий вінок здовж краю.

Такий самий приклад головного покриву. Заміжня жінка давньої України покривала свою голову завоєм. Княгиня накладала верх завою шапку на знак своєї князівської влади.

Із міжнародньої жіночої вистави в Нью Йорку. На показі носії вивела п. Дарія Степаняк стрій української шляхтянки з 17 в.

Хутряна шапка княгині перейшла у вжиток шляхти. Тільки кораблик шляхтянки уже мав складніший крій. Він був прикрашений рогами, бо згідно з давнім віруванням ріг хоронив від злого. А цей кораблик перейшов пізніш в очіпок селянки. Правда, він уже не мав рогів, бо вірування затратилось. Але опуклий вигляд деяких очіпків, зокрема Чернігівщини, нагадує своєю формою оцей головний покрив української шляхтянки 17 в.

Отже шапка української княгині стала тут основою. Для своєї доби вона була найкращим виявом жіночого смаку, а чергова доба зачерпнула з неї і вдосконалила у новій формі. Кажемо, що головний покрив княгині став клясичний, як і кораблик шляхтянки у своїй добі.

Тому й стилізуючи народне вбрання чи поимінюючи його мотиви до сучасного, стаємо як мога опиратись на клясичних зразках. Вони витворені талановитими одиницями і освячені зусиллям поколінь.

Л. Бурачинська.

З НАГОДИ РІЗДВЯНИХ СВЯТ І НОВОГО РОКУ

сердечні побажання щастя, здоров'я й многих літ,
Головній Управі й усьому членству СУА, та
прихильникам нашої організації, складає

20-тий ВІДДІЛ СУА У ФІЛАДЕЛФІ

Катря Ярош, голова Ірина Качанівська, секр.
Олена Коломінська, скарбн.

На звук коляди

Різдво 1945 р. лежить уже далеко за мною. Та коли почую коляду, як вона лине до неба, все згадуються мені ті дні, що показали мені її силу.

Морозна, сніжна саксонська зима. Ми живемо в малому містечку Ельстерберг у бараку за дротами. Бараків багато і всюди живуть робітники, що працюють у тій же фабриці: українці, москвини, білорусини й татари. З правої сторони нашої кімнати за тонкою стіною живуть самі чоловіки й хлопці. Розмови й суперечки їх чуємо, як усюди в таборі.

Увечорі вже, помучені працею, ладимось заснути, а тут починається розмова:

— Дядя, розкажі сказку!

Дядя курить люльку, бо дим аж через стіни проходить. Він починає:

— В адном германском городе жил барон —

— Дядя, а што такое барон? Довша павза, мабуть дядя надумується, а потім: — Барон, это такой большой помещик.

І розмова ведеться до пізньої ночі. І так щовечора — то про барона, то про французького

маркіза або еспанську принцесу. Ми дивувались, чому люди згід з совітів так радо слухають таких „буржуазних“ казок...

Ближчого знайомства ми з ними не навязували. Трохи рішило тут те, що ми весь час чули тільки російську мову, а трохи й те, що вони від нас бокували. І хоча ми працювали при тій самій роботі та їли ту саму вбогу юшку, то чомусь була між нами якась перегородка.

Аж ось надійшов Свят-Вечір. Ми з невісткою, повернувшись із роботи, приготували вечерю з того, що могли дістати в містечку та наклали з наших вбогих приділів. Повечерявши, ми — щоб не віддаватись споминам — стали колядувати. Сім осіб — сім голосів, отже коляда вийшла непогано.

Ми почули, що в наших сусідів затихло. Наче б нікого не було в кімнаті і навіть дим не проходить крізь щілини. Згодом ми завважили, що вони повдягали куртки і стоять під нашим вікном, слухають. Не зважаючи на те, що надворі стояв тріскучий мороз.

Я вислала сина, щоб попро-

сив їх у хату. — У хаті тепліше, послухаєте в нас, як колядуємо. Заходьте!

— Нет, нет, відповідають — ми не будем вам мешать, а вы пойте, пойте, просят. Мы хатей б послушать.

Співали ми до пізна. Здавалось нам, що зникла жаклива дійсність, вбогі стіни бараку і призабулась скупа вечеря. Ми вкладали в цей спів всю нашу тугу. Забулась наша мандрівка і непевне завтра і здавалось, що надворі іскриться сніг рідного села і вже ось, ось зазвонить дзвін на відправу.

Та стало пізно і треба було лягати спати. Завтра праця у фабриці і починаються фабричні будні. Сина мого чекав дижур у дижурній кімнаті бараку, бо діяла тоді протилетунська служба.

Була може пята година рано, коли мене збудив зі сну лоскіт отвірних дверей. У дижурній кімнаті (а вона сусідувала з нами з другого боку) я почула, як хтось молодечим голосом співає:

— „Рождество Твое, Христе, Боже наш, возсія мирови світ разума“.

— Що це? думаю, — сон чи дійсність?

Я ще не встигла очуняти з несподіванки, коли вбіг у кімнату син. І розкажує, як увійшов у дижурну кімнату молодий хлопець, наш сусід і без слова, ставши посеред кімнати, видно хвилюючись, проспівав Різдвяний тропар. — Це була для мене така несподіванка, каже син, що я розгубився. Не зумів його притримати й розпитати та й навіть не подякував за спів. Хлопець проспівавши, так само без слова вийшов із кімнати.

Нас глибоко зворушило це. Ми зрозуміли, як глибоко живе віра в нашому народі і скільки пережив той хлопець, а може й інші поруч нього за ту Різдвяну ніч. Поміж нашими двома світами, що жили байдуже поруч себе, коляда кинула міст.

Олена Губчак

ІСУСЕ ХРИСТЕ, БОЖИЙ СИНУ!
ВІД ЛІТ ЩОРОКУ МИ ІДЕМ
В ДАЛЕКИЙ, ТИХИЙ ВИФЛЕЕМ,
СТРІЧАТИ ДИВНУЮ НОВИНУ

Щирі побажання радісних свят
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Головній Управі СУА, усім
членкам СУА та всьому
українському народові

шле УПРАВА І ЧЛЕНКИ
42 Відділу СУА у Філадельфії

Марія Демяник, голова
Ірина Волянська, секретарка
Анна Мишишин, касієрка

Обірваний шлях

Оповідання „Лінія партії”, що його починаємо в цьому числі, написала жіноча рука. Прізвище авторки мало відоме в літературі і щойно вечір, присвячений її пам’яті, що його влаштувало Літ. Мистецьке Товариство у Філадельфії, кинув трохи світла на її постать.

Марія Гриньовська щоправда й не була початківцем. Вона дала вже ряд коротких мініатюр, пробувалась успішно в новелях і написала повість. Її талант уже вспів виявитись, хоча життєві умовини не дали їй довести всього дорібку до відомо читачького загалу.

Життя її пробігало, здавалось би, втертим шляхом. Виростала вона на галицькому приходстві й дістала звичну тоді освіту молодого дівчини. Та вже раннє дитинство принесло їй пробу: вона була без батьків, у рідні. Батьки виїхали (проф. Сушко жив у ЗДА) і здавались дівчині далекими. У своєму дитячому й юнацькому осамітненні вона розвивала світ уяви і вчилася спостерігати життя.

Молода дівчина була вдумлива і талановита. На неї скоро звернули увагу, а що доля подарувала їй ще й красу, то й тим більше зеднувала собі приятелів. Та нехитим інстинктом вона вибрала собі в товариші життя молодого Володимира Гриньовського, адвокатського епліканта. Це була скромна, ділова людина, що вміла дати своїй талановитій дружині те, чого їй недоставало. Міцний родинний дім, діти і увагу для її таланту.

І поплило життя тихим ритмом родинного дому. Здавалось би, що має містечко — це за тісні рямці для творчих переживань. Та бувають таланти, що саме потребують вдумливої тиші, більшого відступу від життя. І тут — Марія Гриньовська починає писати.

Матеріал до її писань давала їй природа, діти, люди. Спершу це були невеличкі нариси, немов вирізки з життя. Марія Гриньовська посилала їх до лі-

тературного журналу „Назустріч”, що виходив у Львові. Там її ніхто не знав, а авторка крилась під псевдонімом „Арета”. Для переговорів про ту чи іншу появу їздив до редакції її чоловік.

Виданню збірки перешкодила війна. Через хату молодого письменниці переключились воєнні події. Знов зачерпнула вона з цих потрясень того, за чим шукала. Знаходила типи, розгадувала порухи їхньої душі, розглядала їхні проблеми. І пробувалась уже в більших творах, збирала матеріал до повісти.

Із цього часу походять її психологічні новели. З часом постала її повість „Ольга Окопна”, що змальовує галицьке середовище давніх священничих домів.

Та нагло грянув удар долі, що захитав її світом. Це була смерть дружини, а скоро потім молодшої донечки. З невимовним боєм перенесла це Марія Гриньовська. Вкупі зі старшою дочкою Аретою вона старалась знов повернутись лицем до життя. Шукала потіхи в метапсихічних розумуваннях, верталась до літературної творчості. Здавалось, що це допоможе їй переболіти горе. Саме тоді прийшло переселення до Америки, яке напружило всі її сили. Вона переборола все — і матеріальні труднощі, і не-

звичну працю в фабриці, допомігши дочці закінчити середню освіту. Вкінці зважилась відбудувати своє домашнє вогнище у новому подружжі. Давній імігрант Дмитро Сіроцький із Індіани, Па. став її дружиною.

В тому часі вона також писала. Її новеля „Злочин”, що появилася була в ч. 8, 1952 „Нашого Життя” подє вже її спостереження з американського світу. А „Лінія партії” це спроба більшого полотна, що змальовує близький їй час другої світової війни. І в одному і другому творі вона виказує нові засоби і вже слідне намагання глибшої аналізи подій.

Та недуга, що корінилась у ній уже давно, не видержала всіх оцих спроб. На вступі до нового життя Марія Гриньовська померла, залишивши в горю дочку й чоловіка та свої духові діти — невидану повість і оповідання „Лінія партії”

Обірвався творчий шлях одиниці, що могла вирости в талановиту письменницю. А її друзі, що їх вона багато придбала на своєму шляху, сумують за культурною людиною, дбайливою матір’ю і вразливим мистцем. Прощальним її словом для всіх нас стає „Лінія партії”, що оула, мабуть, вразом її останніх мистецьких шукань. **Л. Б.**

СЕРДЕШНІШІ ПОБАЖАННЯ

з нагоди великого свята

НАРОДЖЕННЯ БОЖОГО ДИТЯТИ

і

ЩАСЛИВОГО НОВОРО РОКУ

пересилає

Всім співробітницям Господарського Комітету СУА
і прихильникам Окружної Ради СУА

АННА СИВУЛЯК
Філадельфія, Па.

Президентка в народньому вбранні

На президіальному кріслі Об'єднаних Націй засіла тепер жінка в народньому вбранні. Чудово гармонізує її стародавнє „сарі” з блакитним відтінком залі нарад. Її сивіюче волосся, відчесане від чола блистить срібно в сильному світлі ламп. Глибокі чорні очі відбивають весь чар її далекої батьківщини.

Вія Лакшмі Пандіт радо розказує про неї. Народне вбрання Індії — шовкові, перетикані тканини чудових спілих кольорів — це її гордість. Вони змінюються й вправне око індійки зможе легко відрізнити, чи „сарі” її приятельки торічне чи цього року справлене. Та засаднича форма його все та сама, оті клясично-прості складки, що спливають з одного плеча. Зі споду вдягає індійка тоненьку сорочку й — о диво, таку ж обгортку, як наші селянки на Покутті. Вона обвиває нею стан та згортає її зпереду в такі самі дбайливі складки, як це водиться на Буковині. Мало хто знає, що наша горботка чи фота прийшла до нас у давнину звідтіля.

І справді — коли президентка ОН встає й рухається, індійське „сарі” прегарно блистить із віддалі та отілює її постать. Пригадуються слова Наталени Королевої, яка залюбки носила народне вбрання. „Коли жінка старіється, казала, повинна тільки в народньому вбранні ходити. За довгі століття нашого одягу витворились такі досконалі форми, що найкраще відповідають зарисам жіночої постаті. Хіба може щось краще вгортати жіночий стан, як плавська корсетка?”

А Вія Лакшмі Пандіт про це дуже дбає. Золототкана парча її „сарі” часто міняється, вона любить показувати цей стрій у різних відмінах. Та знаменне те, що вона ніколи не міняє його на сучасне, навіть для найбільш офіційної нагоди. Воно стало признакою її країни, як і в її брата прем'єра Індії.

Цього брата вона любить і поважає. Між ними велика різниця віку та їх еднає любов до Індії. Із ним разом вона перейшла далекий шлях. Бо вони походять із заможної індійської родини, що була дещо угодова. Молодий Пандіт Неру закінчив університет в Кембріджі, а Вія вийшла зпід рук англійських гувернанток бездоганно молодю леді. Та рух, незбройного спротиву, що його очолював Магатма Ганді, захопив молодь. Осягнути єдність Індії, зажити власним державним життям — стало її гаслом. Брат і сестра Неру переводили дискусії, організували страйки. За те грозила їм тюрма й Вія Лакшмі Пандіт закоштувала її тричі. Її чоловік, визначний адвокат, провів у тюрмі десять літ і помер у 1944 році від наслідків її.

А Вія Лакшмі Пандіт ішла далі цим шляхом. Уже в 1937 вона увійшла до першого уряду Індії, що постав ще під наглядом Англії. А в 1944 р. вона одержала почесне призначення — об'їхати Злучені Держави Америки з пропагандою в користь незалежності Індії. Вона здобула такі симпатії і закінчила так успішно це діло, що в 1946 р. вона очолювала делегацію Індії до ОН.

Брат і сестра живуть дуже дружньо. В Індії взагалі родинні звязки дуже тісні. Брат для сестри є все головою родини й продовжує її охороняти навіть, коли вже вони дорослі й оснували власні родини. Діти сестри кличуть свого дядька пестливо словом „мама” А між собою стрічна й тіточна рідня вдержує тісні звязки, неначе рідні. Так як на заході святкують День Матері — в Індії обходять двічі в рік День Брата.

Довгі роки співпраці закрипили взаємини брата з сестрою. „Часом, коли ми беремо участь у довгому засіданні, де йдуть нудні промови, розказує Вія, вистачить мені глянути в бік мого брата та зловити його по-

гляд. Вогники в його очах кажуть мені, що він тієї самої думки про вченого промовця, що й я”

— Та й взагалі наше посвоячення улегшує взаємини. Замість чекати на офіційну конференцію в будинку уряду, я всунуся до його кімнати тоді, коли він кінчає одягатися. На краєчку його туалетного стола я роблю собі нотатки, а він голиться й відповідає на мої запити. Оттак багато вказівок у своїй праці я від нього дістала, не забираючи йому дорогого часу”

Вона поділяє його шлях у політиці, що веде Індію до опозиції проти заходу. Та останні позначки кажуть сподіватися, що вона орієнтується бистріше за нього. Вона відбула подорож по червоному Китаю й потрясена явищами того життя, як невідільно працюючи в'язнів та донощицтвом серед дітвори. Серцем відчула вона глибоку неправду, що криється за тріскучими фразами пропаганди. Тому треба сподіватися, що її заява про особисту нейтральність, яку складає кожноточасний голова ОН, матиме глибоке значення.

Л. Бура

ІЗ КОНЦЕРТОВОЇ ЕСТРАДИ

У листопаді почала концертну об'їздку по містах ЗДА співачка Галія Галій. Вона почала студіювати музику і спів ще в Україні, а потім була ученицею Ореста Руснака у Мюнхені. Володіє прегарним мецо-сопраном, яким підбила собі серця канадійців на кількох концертах.

В Укр. Літ. Мистецькому Клубі в Нью Йорку виступила з власним концертом співачка Ганна Шерей, що прибула недавно тому з Європи. У програмі концерту були українські арії і пісні. Супровід у руках Галини Чічки-Андрієнко.

З нагоди виїзду до Колорадо співачка Євгенія Винниченко-Мозгова влаштувала прощальний концерт для громадянства в Нью Йорку. На іншому місці подаємо лист мисткині, яким вона прощається з своїми прихильниками в США.

НАШЕ ЖИТТЯ — СІЧЕНЬ 1954

Ювілейне свято 42 Відділу С У А

„Дочки України“ (така назва Відділу) обходили дня 8. листопада 1953 свій 20-літній ювілей спільним обідом. При гарно прибраних столах у шкільній галі засіли численно зібрані членки, запрошені гості й представники організацій.

П. Євгенія Задорожна, як голова Ювілейного Комітету привітала присутніх, запросила на призначені місця, а о. монсіньора Бацу просила провести молитву.

„Товстмастром“ свята була п. Стрижак. З черги урядуюча голова 42 Відділу п. Марія Демяник привітала всіх зібраних, згадала тих членок-основниць, що померли, а присутніх запросила до окремого стола, на якому красується ювілейний коровай та засвітили традиційних 20 свічечок. Це виконують пп. Дурановська, Марич, Панамаренко, Стрижак, Малиновська, Мицишин і Миць.

З черги п. Є. Задорожна вітає гостей 2 Відділу С У А з Честер, а також представниць Відділів 20, 41, 46 і 48, Братства Серця Христового у Вест Філадельфії і Сестрицтва Неп. Зачаття, Відділ „Провидіння“ ч. 11 у Філадельфії.

Після смачного обіду п. Ірина

Марія Демяник, голова 42 Відділу С У А

Волянська відчитує секретарський звіт за 20 років, який дає перегляд праці 42 Відділу С У А. Пильність мурашок характеризує їхню роботу, а найбільше любов до Батьківщини та шире українське серце. Головною бєсідницею була п. Олена Лотоцька, голова С У А. Вона, як добра мати, підкреслює піклування кожним Відділом, але спеціальну слабкість має до 42-го, якого є сама членкою, бо він — це „підпора її старости та головна база Централі“ Його жертвенність та вмiла господарка вказують, що при добрій волі та охоті, а ще більше повній здисциплінованості членок можна зробити велику роботу. Сьогодні Централія С У А має звязки з поважними американськими організаціями, має теж представниць у президії УКК та ЗУАДКомітету і згадує з вдячністю жертвенну працю основниць і тих, що вже відійшли. Церква, школи і сиротинець все були в обсязі праці членок С У А. З черги вітала ювілятку, 42 Відділ, представниця з Честер, п. Петронелля Пецюх, бажаючи найкращих успіхів на майбутнє. Від 41 Відділу С У А промовляє п. Олена Штогрин та складає привіт свій молодшій сестрі, бо 41 Відділ буде на весні обходити вже 25-літні роковини праці. П. Антін Цурковський, секретар Головн. Управи „Провидіння“ виголосив пламенну промову про значення української жінки-громадянки. О. монсіньор Баца підкреслює, що йому дуже приємно привітати ювіляток, бо він бачить цих жінок також у релігійно-церковній справі. Вони є тим світлом, що світить добрим прикладом. Їх добрі діла стелять дорогу до великих успіхів. Бажає, щоб ми всі з допомогою Всевишнього зійшлися на срібному ювілеї і працювали щиро для добра Церкви та нашої Батьківщини. П. Панамаренко вітає 42 Відділ із ювілеєм від Сестрицтва Неп. Зачаття 11 Від. „Провидіння“, бажає якнайкра-

щих успіхів та якнайтіснішої співпраці для слави Бога й Батьківщини. З черги забирає слово п. Ірина Павликовська, член Управи С Ф У Ж О, делегатка на конгрес в Європі, а тепер дорога гостя з Канади. Вона радіє, що вдалось їй побути на цьому ювілею, бо бачить тут майже всіх тих членок, що з нами познайомилась 5 літ тому на Світовому Конгресі Українського Жіноцтва у Філадельфії. Пригадує їм осяги С К У Ж та потребу інформувати світ про нас та наші потреби. Перед нами зізд Міжнародної Жіночої Ради в Гельсінкі, в якому голова С У А п. Олена Лотоцька повинна взяти участь. Наші завдання ростуть і мусимо працювати в згоді й єдності, щоб передати наші здобутки українській жінці на рідних землях. Дальше пан Ваврик передає привіт від 45 Відділу Укр. Нар. Союзу. Пані Фостик згадує початки заснування 42 Відділу, коли п. Анна Бойко повернулась, як делегатка Сестрицтва із конвенції С У А в Нью Йорку і дала почин до заснування 42 Відділу „Дочок України“ Завдяки кільком активним жінкам цей Відділ зростав у силу. Бажає, щоб та-

Євгенія Задорожна,
голова Ювілейного Комітету

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Филадельфія, Па.

Дня 17. листопада померла довголітня членка 48 Відділу Анна Малець. Походила з роду Чурилів в с. Посада повіт Ліско. Приїхала до Америки 1908 р. і вкортці одружилась із Михайлом Олюшаком із с. Янківці, пов. Ліско. Перший її чоловік помер у 1918 ще молодим та полишив її з трьома діточками. Недовго потім вийшла заміж удруге за Антона Малеця, з яким привела на світ ще п'ятеро дітей. Недовго тишилась дружиною, бо він теж скоро помер. Покійна тяжко працювала й виховала власними силами дев'ятеро дітей в українському дусі й обряді. Всі діти вже одружені й самостійні.

ким шляхом ішли всі наші організації, як церковні, так і національні. П. Анна Сивуляк вітає 42 Відділ від Окружної Ради, радіє, що була на його христинах та кожному ювілею аж до 20-ліття. Від Окр. Ради дарує торт, що його спекла п. Михайлина Чайковська. Дальше складає побажання п. Ваврів та 25 дол. на дім СУА. Покликана до виступу п. Анна Бойко згадує 20-літню працю, перше свячене, 5-літній ювілей та щирих співробітниць: п. Анну Григорєць, п. Мишишин та п. Волчак. Промовляли ще п. Семенюк від Братства в Вест Филадельфії, членка-основниця п. Дурановська, п. Олесь від Від. 5 „Провидіння“, п. Циган від Від. 144 „Провидіння“, п. Віра Шпаківська від новоприбулих. П. Шпаківська пригадала, скільки праці та доброго серця вложив 42 Відділ у допомогу скитальцям.

На закінчення п. Є. Задорожна, голова Ювілейного Комітету, дякує всім присутнім за участь, а зокрема тим членкам, які доложили праці при влаштуванні цього ювілею. Відспіванням „Многая Літа“ закінчено цей радісний день.

К. Гардецька,
членка 42 Відділу.

Покійна була карною членкою 48 Відділу, радо жертвувала на народні цілі, брала участь в усіх імпрезах. Полишила у смутку 8 дітей і 12 внуків. Вічна їй пам'ять!

Дітройт, Миш.

Дня 22. жовтня померла

членка 23 Відділу Пелагія Легоцька, проживши 66 літ. Походила з Сянїччини. Брала живу участь у праці 23 Відділу СУА. Похорон відбувся у церкві св. Івана Хрестителя. Полишила у смутку чоловіка Василя Легоцького, три дочки, двох синів і чотирьох внуків.

Нехай земля буде їй легкою!

Секретарка 23 Відділу СУА

ПРОЩАЛЬНИЙ ПРИВІТ

Милого листа прислала співачка Євгенія Винниченко-Мозгова Окружній Раді СУА у Филадельфії перед своїм виїздом до Колорадо.

Дорогі мої сестри!

Дозвольте побажати Вам усім найкращої долі, щастя та здоров'я у Вашому великому ділі. Пробувши недовго з Вами, я впевнилась, що дякуючи таким енергійним, сміливим і сильним духом жінкам ми всі можемо вірити, що не дармо живемо! Пошли Вам Господи, успіху та успіху! Відїжджаю в Колорадо. Та ж хіба тепер, при такій техніці можна сказати, що це далеко? Та дорога до Нью Йорку всього 5 і пів год. літаком!

Цілую всіх Вас, як рідних сестер. Згадуватиму і ніколи не

ЯЛИНКИ ДЛЯ ДІТВОРИ

Обєднання Українських Жінок у Німеччині щороку влаштовувало ялинки для дїтвори. Щороку збирались під ялинкою сотні діточок, щоб заколядувати по своєму та в дитячому гурті відсвяткувати. А в цьому році це відбудеться по новому. Бо вже діє десять навчальних станиць ОУЖ. Отже десять дитячих гуртів, що вже зжиті з собою у шкільній праці!

Радіють членки Гол. Управи ОУЖ, готуючись до свят Різдва Христового. Бо це вже не одноразова зустріч наших дітей, а завершення тяглої цілорічної праці. І радіють із ними збіркові пункти, що вможливили її. Кожна голова збіркової станиці та її співробітницї можуть із вдоволенням святкувати, бо завдяки їх старанням зживається в Німеччині дитяча громадка, яка дружньо зустрінеться під ялинкою.

Нехай ця свідомість стане нагородою ревним працівницям Комітету „Мати й Дитина“! І водночас пригадкою, що опіку над цими навчальними станицями треба вести послїдовно й без перебоїв.

Комітет „Мати й Дитина“

МОЛОДИЙ ТАЛАНТ

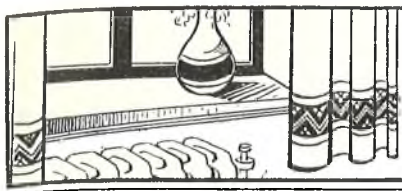
Молода українська малярка у Бразилії Таня Тамарська дала знов ряд картин. Цим разом кілька краєвидів та фрагмент собору св. Юра у Львові.

МУРИНКА ДЕБЮТУЄ У СКАЛІ

Недавно тому виступала в театрі Скаля в Міляно муринка Матівільда Добс із Атланти в ЗДА. Вона співала ролу Ельвіри в опері Россїні „Італїйка в Альжирі“. Її колоратурне сопрано знайшло корисні відгуки у пресі.

забуду. А як колись завітаю до Нью Йорку (бо хочять накручувати платівки і ставити „Запорожця“) то може й побачимось. А покищо дай Боже здоров'я та сил усім Вам! Дай Господи, щоб дожити тих часів, коли зможемо казати „до побачення“ у звільненому Рідному Краю!

Ваша Євгенія Мозгова

У НАШІЙ ХАТІ

Ідемо в гостину

Кожен нарід витворює свої форми гостинності. Знаємо про широку гостинність сходу, що наказувала гостя при відїзді ще й обдарувати і ввічливу гостинність заходу, що має теж свої устійнені форми.

Наша гостинність виходить із погідної вдачі хліборобського народу — щира, сердечна й невимущена. Тому дивними здаються нерозумні форми західної гостинності, що строго визначають ролю господаря й гостя. Та життєве темпо заходу привело до цих норм, що їх цікаво нам пізнати. Тоді й зрозуміємо краще й оцінимо їх.

Американці радо приймають у себе в хаті. В цьому й лежить різниця між ними, а німцями чи французями, які обмежуються лиш до найближчого круга приятелів чи свояків. Звичайно відвідини в американців звязані з обідом чи вечерою, хоча бувають і товариські сходи без того, а тільки з малою перекускою, т. зв. Cocktail Party.

В запрошенні до американців обовязує передусім точність. Це необхідна передумова кожної гостини, бо знехтування її привело б у замішання цілий її лад. Правда, кожному може щось перешкодити та ввічливість вимагає, щоб тоді відкликати телефонічно свою приязність. І то заздалегідь, щоб господиня могла доповнити іншим гостем своє товариство.

Cocktail Party влаштовується для зазнайомлення з собою більшої кількості людей, для неформального привітання якоїсь одної людини, з нагоди якогось приїзду чи відїзду. Як при кожній більшій гостині, — вітає господиня з господарем гостей при вході до вітальні.

Вони, привітавшись, приступають до одної з груп, що вже потворились у кімнаті. Тут вітаються, знайомляться, коли треба й гуторять. Згодом господар, привітавши всіх гостей (тому й точність обовязкова) мішає напитки при бїчному столі і їх обносять поміж публікою wraz із дрібними закусками. Пючи кактейл, гості переходять від групи до групи. Господар чи господиня теж встрявають у гутїрку, стараючись, щоб усі гості себе пізнали.

Та це їм трудно не прихотиться, бо кожен гість старається впродовж цієї короткої гостини з усіми побачитись і поговорити. За годину, лївтори вже починають прощатись із господарями, а по двох годинах уже в вітальні нікого немає.

Дотепна, жвава розмова — це найбільша цінність такої гостини. За несповна дві години ви побачили ряд цікавих людей, порушили з ними теми дня, не втомились і не стратили багато часу. А коли хто бажає довшої зустрічі і докладнішої розмови, тоді запрошує на обід чи вечерю.

Тут знов обовязує та сама точність прибуття. Спершу коротка розмова у вітальні й коли всі гості прибули — запро-

шують до стола, що вже накритий. Обід — це їжа менш формальна. Перед вечерою подають кактейл ще в вітальні. Перед початком вечері господиня засвічує свїчки, що пишються на столі у гарних свїчниках і це є знак до початку вечері. При столі йде знов оживлена розмова. Їжа тут на другому пляні: хоч усе смачне і дбайливо подане, проте їжу часто переривають для вислухання якоїсь теми чи дискусії. Назагал страв небагато: юшка, одне м'ясо з двома або трьома городинами і лакоминка. А все одне вечере триває довше, як у нас — саме через оте дбайливе ведення розмови. Слід згадати ще ролю, що в американській родині припадає господареві: він розрізує на полумиску м'ясо — птицю чи стейк. Це виводиться з давнього англо-саського звичаю і молоді хлопці в американській родині вже змалку привчаються до того.

Взагалі слід підкреслити, що в таких гостинах у родині все беруть участь діти. Правильний спосіб поведінки при столі їм впоєний змалку, а при гостях вони привчаються ще до ведення й кермування розмови. Тут американська родина дуже послїдовна: це вміння треба за-своїти з раних лїт.

(Продовження на стор. 14)

Зо святами РІЗДВА ХРИСТОВОГО і НОВИМ РОКОМ

вітаємо наших приятелів і знайомих

ОЛЕНА і ВОЛОДИМИР Б. ЛОТОЦЬКІ

Філадельфія, Па.

Вивчаймо українські шви

Коли я сім років тому приїхала до ЗДА, то з великим зацікавленням стала відвідувати українські церкви, як православні так і греко-католицькі. Я шукала в них те, що думала знайти на широку скалу, а саме — українські вишивки, що з давен давна відігравали велику роль в традиціях народу та прикрашували святі образи, як у вівтарі так і на хорах. Але на мій превеликий жаль я дуже мало знайшла тих вишивок, що їх уважаю українськими. Правда, була тут і там українська низь, цей цінний і різблений український стіб, що поширений у Галичині та на Поділлі. Та більшість узорів була вишита хрестиком, але на жаль, у всіх цих узорах я не знайшла майже нічого українського.

Невже Україна була і є така бідна вишивкою, що варто показувати тільки низь та хрестик? Моя думка така, що в ділянці вишивки Україна знайшла друге місце у світі (перше належить Китаю), отже тому обмежитись тільки низью та хрестиком ажнік не можна.

Цю думку я нікому не навязую без доказів, а хочу довести її документально на сторінках

ІДЕМО В ГОСТИНУ

(Продовження зі стор. 13)

З нагоди свят чи інших okazій влаштовують американські родини прийняття з зимним буфетом. Воно нагадує своїм стилем Cocktail Party. Знов більша кількість людей, порозділювані на групки. Та на окремому столі уложене харчування, по яке гості сягають самі. Господар і господиня тільки регулюють це, слідкуючи пильно за потребою гостей та за підтриманням розмови. Бо вона все і всюди на першому місці.

Само собою до цих форм гостинності достосований одяг. Вполудне обов'язує гостя ділово вбрання без клейнотів і прикрас. На Cocktail Party одягають візитове вбрання, а на вечерю святочне.

Зірка

“Нашого Життя” Вважаю, що серцем України є Полтавщина, а переважаючим швом у серці України — вирізування. Це є вищий ступінь вишивального мистецтва, що виказує тонке розуміння стилізації та сполуки геометричного і рослинного орнаментів. Шиють його білим по білому із невеликими ухилами.

Звісно, цей шов не був перший, яким вишивала українська селянка на полотні. Він занадто складний для початку. Але саме тому, що він постав у серці України, ми повинні вивчати його найперше.

З чергового числа почну подавати техніку тих швів на запрошення редакції “Н.Ж.” Тих читачок, що хотіли б опанувати всі українські шви, прохаю дістати шматок полотна. Українська селянка шила тільки на полотні і тому іншого матеріалу для вивчення її швів я собі не уявляю. Знайти полотно можна на всякі очі, навіть тут, де трудно за рівну тканину. Бо кожній треба пілобрати таке полотно, щоб очі могли рахувати нитки. Такий взірник дозволить вам вивчити та зібрати всі головні шви. Та треба виконати ними також роботу, щоб наглядитись примінювати її. Я пропоную златити обгортку на книжку на зразок тих обкладинок із плагтіку, що їх пролають для збереження книжної обгортки. Це просто буде половуватий, рівний шматок полотна. Але на верхній стороні буде щось вишите. Цією обгорткою вгорнемо книжку якогось письменника з Полтавщини.

Якщо буде охота далі вишивати вирізуванням — чи рушник, чи скатертину, або навіть справжню полтавську сорочку, радо допоможу і взором і порадою.

Нитки до вирізування треба брати круглі (коттон) або замість заполочі — льняну нитку. Як правило, вишивальна нитка повинна бути трохи грубша від нитки тканини. Кольори — білий, сіруватий або злег-

ка жовтавий. Полотно також таких відтінків — біле, або небілене, себто сірувате або злегка жовтаве.

Отже до побачення в черговому числі зі шматочком полотна, відповідним для ваших очей та круглою ниткою! Почнемо вивчення найкращого українського шва!

Лідія Ненадкевич.

ШТУКА ЗАКУПУ

Святочний час перетомив нас. Спершу вишукування дарунків своїм найближчим, та дальшим, що нам на них залежить. Потім закупи харчеві, — як довго треба було не раз у крамницях чекати!

Тому передумаймо наші закупи. Уплянуймо їх так, щоб нам не забирали забагато часу і труду.

Закупуємо у п'ятницю ввечері або в суботу рано на цілий тиждень. Добре мати вже в загальних зарисах тижневий стравопис. Тоді закупимо відразу головні харчі. Впродовж тижня зробити ще маленькі пересунення. Але в засаді наше запотребування покрите.

Правда, окрім того треба й щодня ще дещо закупувати. Городину й овочі хочемо мати свіжі. Печива також не можна придбати відразу. Закупуємо це, повертаючись із праці.

Головна засада при великих і малих закупах: уплянувати наперед. Все треба знати, що нам потрібно в хаті і найкраще записати це в нотесіку. Бо пригадувати собі в крамниці, — ніколи не пощастить. Все щось забудеться!

ДОМАШНІЙ ПРОМИСЛ У ГРЕНЛЯНДІ

Сировиною домашнього промислу в Гренляндії є шкіра звірят та морських собак. Чоловіки гарбують і приправляють шкіру, а жінки фарбують та прикрашують її вишивками. У довгі зимові вечори виконують торбинки і черевки, які йдуть потім на продаж до Нью Йорку й Парижа.

НАШЕ ЖИТТЯ — СІЧЕНЬ 1954

Українська вишивка

КРІЙ СОРОЧКИ

1. Сорочку шиємо з тонкого льняного полотна. Оздобляти можна вишивкою або вирізуванням (мережання). На кроях зазначені місця, де має бути вишивка. Крій сорочки поданий враз із підтичкою (підточкою) в цілості (додільна сорочка); можна шити підтичку окремо.

2. Сорочку шиємо з двох прямокутників, неменше 1 ярд широких, а довгих, як одяг (около 50"). Одягнена сорочка повинна внизу не досягати до землі на приблизно 12", однак треба кроїти довшу, беручи до уваги витягання в поясі.

3. Уставка або плечик — це кусок полотна на 12" довгий і 15" широкий. В долішній частині плечика вишивання довге на цілу ширину плечика і неменш 3" широке. Плечик пришивається до горішньої частини сорочки (дивись рисунок) і морщиться разом при шії. Морщення обшивається вузенькою лямівкою з того самого полотна, закінченою петельками для засилення і завязання вузенької кольорової стрічки.

4. Рукав кроїмо приблизно на 1 ярд широкий і 20" довгий. Горішній кінець рукава пришиваємо до плечика зараз під вишивкою особливою морщиною (т. зв. пшеничка), приблизно 8" довгою. Решту рукава (3-4") пришиваємо до боку сорочки (дивись крій). Горішню частину рукава зараз під плечиком, рівнобіжно до вишивки на плечикі (полик), можна вишити іншим узором (підполиччя — на кроях не зазначено), а решту рукава вишиваємо рідко розложеними рослинними або геометричними мотивами. Під пахвою пришиваємо до сорочки і рукава кусок полотна у формі квадрату або ромба (ластка), щоб сорочка була вільна і не тягнула. Долішній кінець рука-

ва також морщимо, обшиваємо лямівкою, як при шії, і запинаємо на гудзик, або робимо такий широкий, щоб рука проходила.

5. Внизу сорочку обрубляємо вузеньким рубчиком або мережкою, а коли вона вишивана, кою віддаленою на 1/2" від рубчика сорочки (лиштва).

СОРОЧКА З КИЇВЩИНИ

Взори зі ст. 1 на обгортці

Хрестиковий взір виконаний хрестиком у двох кольорах, чорній і червоній.

Ч. 1. Вставка (полик) сорочки.

Ч. 2. Пазуха.

Ч. 3. Мотив із рукава.

Ч. 4. Дуда (чохла).

Ч. 5. Поділ.

Пояснення крою сорочки взято з опису мистця І. Кубарського у крою народнього вбрання кооп. "Плай" у Торонті. Цілий крій народнього вбрання різної величини можна замовити в:

Mrs. O. Fedejko, 992 Dundas St. West, Toronto, Ont., Canada.

НАРОДНІ СТРОЇ

для дорослих і дітей

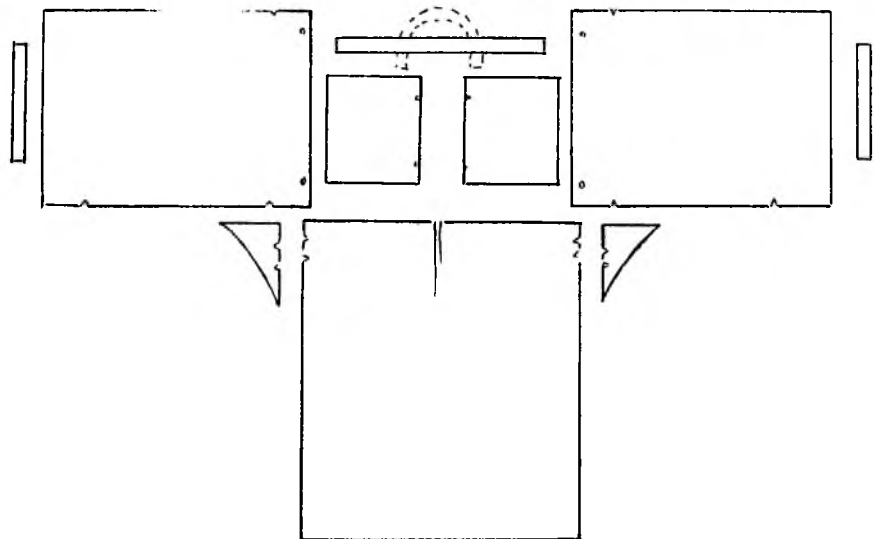
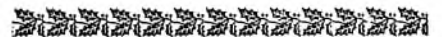
виконує

КООП. „БАЗАР”

822-823 N. Franklin Street

Philadelphia 23, Pa.

На бажання висилаємо ціnnик

Печена качка

Потрібно:

- 1 качка
- ½ білого італійського хліба
- 3 ложки масла печінка з качки
- 2 яйця
- зелена петрушка
- сіль, перець
- 1 ложка січеної салери
- 1 яблуко
- 4 ложки товщу

Качку почистити, посолити. Хліб покроїти в дрібну кістку і підсмажити рум'яно на маслі, додаючи під кінець печінку. Білка вбити на тугий шум, додати до того хліб, жовтка, петрушку, салеру, квасне яблуко, покраяне в ласочки і доправити сіллю і перцем. Начинити тим качку і зашити. Пекти початково на 400° впродовж 20—30 хвилин, нехай прирум'яниться, а потім на 350° впродовж 2—2½ години, якщо качка важить до 5 ф. Коли більша, додати ще пів години.

Підлива до мяса

Потрібно:

- 1 склянка майонезу
- 1 ложка муштарди
- 1 ложка дрібно січеної салери

Все разом добре вимішати і застудити. Подавати до салат і зимного м'ясива.

Салатка

Потрібно:

- 1 ф. квасної капусти
- 1 мала цибуля
- 1 мала морква
- 1 яблуко середньої величини
- 1 ложечка цукру
- 1 ложечка оливи
- перцю на кінець ножа

Посікти капусту і цибулю. Моркву почистити і стерти на терці від городини. Все разом вимішати, приправити до смаку. Зладити на кілька годин перед поданням.

Бурячки (цвікли)

Потрібно:

- 1 ф. бурячків
- 2 ложки хрону
- цукор, оцет

Зварити бурячки в лушпині. Почистити і стерти на терці, або покраяти на платки, як кому до вподоби. Додати цукру, хрону й оцту до смаку. Повинно бути кваскувате у смаку, тому слід приладжувати день скорше, щоб перейшло.

Медяник

Потрібно:

- 1 склянка меду
- 1 ложечка приправ: цинамон, гвоздики, мушкатна галка, перець
- 2 ложки масла
- 3 жовтка
- 6 унцій цукру
- 1 ф. муки
- 3 білка
- 1 ложечка соди
- 3 ложки води
- ½ ф. оріхів
- 1 ф. дрібно посічених бакалій: родзинків, фіг, дактилів, помаранчевої шкірки.

Мід прирум'янити й прохолодити. Масло втерти з цукром, додаючи по одному жовтку. Коли вже втерте, додати мід, муку і білка, вбити на шум. Розпустити соду у зимній воді, додати до тіста, вимішати, а під кінець додати січені бакалії й оріхи. Довгу високу бляшку вмастити товщем, вилити тісто і пекти у добре вигрітій печі на 300° впродовж 45 хвилин до 1 год. Коли вже спечене, прохолодити у бляшці і вийняти на стирочку.

Святочні пампушки

Потрібно на розчин:

- 1 унція дріжджів
- 1 ложечка цукру
- 3 ложки муки
- ½ горняти теплого молока

Потрібно на тісто:

- 6 жовтків
- 6 ложок цукру
- 1 ложечка цитринової шкірки
- 1 ф. муки
- ½ горняти молока
- 1 ложка алькоголю (руму)
- 5 ложок розтопленого масла

½ ложечки соли

1 слоїк смажених вишень

Потрібно до смаження:

- 2 ф. смальцю
- 1 ложка алькоголю
- ½ ф. цукру-мучки

Розробити розчин і вставити до теплої води, щоб підріс удвоє. Жовтка втерти з цукром додати цитринової шкірки, муку, розчин, молоко і добре вимісити. Коли вже відстає від руки, можна додати розтоплене масло і рум.

Поставити в тепле місце, нехай підросте удвоє. Тоді теплу стільницю посипати мукою, вибрати частину тіста і розтачати грубо на 1 інч. Викроювати з тіста кружки. На що другий наложити зварюваних вишень, прикрити кружком із тіста, обтиснути пальцями кругом і обрізати ще раз кружком. Укласти у відступах на серветку, посипану мукою у теплому місці і прикрити серветкою. Коли підростуть, обернути на другу сторону.

Розігріти товщ і вкинути на пробу кусник тіста. Коли виплине сейчас на верх, можна смажити пампушки. Накрити ринку покришкою. Готові пампушки вийняти на бібулу і посипати цукром-мучкою.

Із тієї кількості вийде 40 пампушків середньої величини.

Торт оріховий

Потрібно на коржі:

- 10 жовтків
- ½ ф. цукру-мучки
- ½ ф. волоських оріхів
- 2 ложки тертої булки
- 10 білків
- 2 ложки порічксової галярітки

Потрібно на масу:

- ½ ф. оріхів
- ½ ф. цукру-мучки
- сметанки стільки, щоб получить складники в одну сунільну масу

Скляця на скоро:

- сок із чверть цитрини
- 2 білка
- цукру-мучки стільки, скільки заберуть білка
- 1 ложка „Кріско“

Жовтка втерти з цукром. Оріхи змолоти на машинці від оріхів. Білка вбити на тугий шум. Вимастити тортівницю і вило-

Свят-Вечір у громаді

Святкування наших величних празників збірно в громаді увійшло у рік-річний звичай. На чужині звичай цей тимбільше слід плекати. Хочеться нам заховати святочну, глибокого змісту та краси традицію святкування, та ще більше хочеться передати її вповні dorостаючому поколінню. Поколінню, якому доля не була ласкава, рідного краю не бачило, та мандруючи із краю до краю стане ось-ось у ряди дорослої громади. І ось так святкують організації, властующи Свят-Вечір для своїх членів із родинами та заграничних гостей.

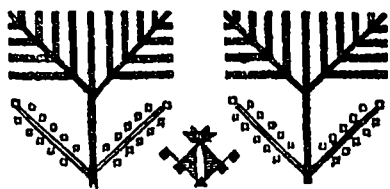
Бажанням нашим є — не відступати від наших традиційних 12 свят-вечірніх страв. Та більшість їх, тому що це пісні страви — складна до виконання. А в більшій кількості це стає ще трудніше.

Засадничі свят-вечірні страви — це борщ, голубці, вареники, риба, узвар, кутя і печиво. Це є сім страв, які й подаємо звичайно на збірному Свят-Вечорі. Коли зважити, що в де-

жити її восковим папером. Вигріти піч на 350° Легко полудити всі складники і виложити до тортівниці. Пекти на 350° впродовж 10—15 хвилин, а потім на 300° впродовж 20—25 хвилин. Коли відстає від берегів тортівниці — готовий. Легко витягнути з печі і залишити, нехай прохолоне у формі. Коли вже холодне, виїняти і перекроїти на два коржики.

Начинка: Змолоти орехи, додати цукор і сметанку і добре вимішати. Коржики помстити тонко галареткою, а потім переложити масою.

Склиця: Все добре втерти і облити тим торт.

яких околицях України оця сімка була обовязкова, то й можемо сказати, що ми не дуже відбігли від святочного звичаю.

У першій мірі улегшить нам наше трудне завдання добра організація праці. Треба мати на увазі, що маємо зготовити страви на більшу кількість людей. Одні з них можна виконати заздалегідь, день скорше, як напр. борщ, голубці, студжена риба, узвар, кутя і навіть наберуть кращого смаку через те. Однак треба їх уважно переховувати, бо не слід уживати до того залізних неполиваних посудин.

Борщ підгріваємо в останній хвилині. Додаємо йому краски, переливаючи юшку з борщу через четвертий сирий бурак на ситку. Голубці, що їх душимо у грубих фаянсових або алюмініових ринках, підгріти на легкому вогні у печі при 200 ст. Голубців не слід гостро приправляти, бо підчас душення а потім пригівання вони сильно виваюються. Риба студжена, на полумиску може перестояти навіть у холоднішій кімнаті. Пшеницю на кутю можна зварити день наперед, а в останній хвилині заправити маком і медом. Узвар із мішаних сушевих овочів навіть конечно зготовити

день наперед, бо мусить добре намокнути. Переховувати найкраще у скляних або порцелянових салатирках і в них же подавати.

Різдвяне печиво — це пиріжки до борщу, маківник, медяник і перекладанець. Все це можна спекти день-два наперед, а медяник навіть кілька днів скорше. Його можна обгорнути восковим папером, щоб задержати запах і відповідну волюність.

На день Свят-Вечора залишаються тільки вареники. Вважати, щоб під час ліплення не були дуже обсипані мукою, бо потім легко зліплюються. Варити в широких, плоских ринках, не надто великими кількостями. Вибирати на цідило, полити зимною водою і на хвилину розсипати на приготованій стільниці. Коли легко обсохнуть із води, зложити до широкої пательні і полити товщом. Можна тримати в теплій печі аж до хвилини подання. До подавання викладати на полумиски, а коли треба, полити знов розтопленим маслом.

Треба заздалегідь розподілити роботу і докладно обдумати її. Тоді оминемо метушню і біганину під кінець.

Наталя Костецька.

З НАГОДИ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

засилаємо найсердечніші побажання

ВЕСЕЛИХ СВЯТ і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Членам Головної Управи СУА., Представницям Відділів СУА до Окружної Ради і Членам Філадельфійської Округи та всім прихильникам Союзу Українок Америки.

ОКРУЖНА РАДА СУА

Анна Сивуляк, голова
Олена Коломінська, заст.
Ірина Качанівська, секр.
Михайлина Чайківська, скарбн.

З КОЛЯДОЮ

Різдво. Дитячий гамір. В хаті гості.
Стоїть ялинка вся в огнях.
Щасливі личка, сяють очки
І подарунки у руках.
А за вікном веселий гурт.
Це наші хлопці і дівчатка
До нас з колядкою ідуть.
До хати просим!! Ось ялинка!
Звізду блискучу наперед!!
І полилась колядка дзвінко:

“Христос зійшов до нас з небес”.
В кінці бажання усім ширі:
Веселих свят, щасливих літ,
За це ж дістали гості милі
Горіхів, ласощів як слід.
І з гомоном гурток співучий
Поніс колядку далі й далі
А в хаті гамір, танки, співи,
Як і раніш, запанували.

М. С.

ПОЧАЛАСЯ ЗИМА!

Вже вам не дрімати, лижви і санчата,
Вже вам не суччати, хлопці і дівчата!

Сіється з-за хмари білий-білий сніг,
Білим покривалом він на місто ліг,
А дороги й парки і церкви й дома
Одяглися в хутро білої Зими.

Вибігають діти радісні і гожі —
Червоніють личка, як розквітлі рожі.
Хоч залазить холод в рукави, за плечі,
Він не налякає нашої малечі.

На ставку, на річці повно дівтори,
На санках з'їжджають з білої гори,
Птицями несуться по гладкім льоду,
А з полів їм вітер грає на дуду.

Р. Завадович

РІЗДВЯНА МОЛИТВА

Наш Ісусику маленький,
Що у яслах народився,
Учини, щоб край наш рідний
З цілим світом звеселився.
Щоб зрадів наш рідний нарід
І його всі вірні діти —
Щоб скінчилися їх смутки,
Щоб їм більше не терпіти.
Учини, щоб добра доля
В нашу землю завітала,
Щоб свобідна Україна
Бога втішно прославляла.

Юра Шкрумеляк-Роляник

ДИТЯЧЕ РІЗДВО

У нашій веселій хатинці
Сіяють зірки на ялинці,
І ангел у срібній короні
Підносить над ними долоні.
Під ним, мов золочені квіти,
Зірки мерехтять поміж віти.
З-між зір золотої громади
Несеться літак з чоколяди
І мчить між довгі цукорки,
Що висять, мов срібні пацьорки.

Он зайчик у шапочці з міста
Сховався між бублики з тіста,
І рибка, дарма що не в річці,
На нитці пливе, по смерічці.
Ведмедик на ровері їде
В гостину до лева-сусіди.
Стрілець за грибками чатує,
Рушницю на лови лаштує . . .
А діти, зібравшись в громадку,
Співають прекрасну колядку
Про радість, що в світі настала,
Як зірка різдвяна засяла,
Про Бога-Ісуса малого,
Про Ірода, ворога злого,
Про тих пастушків, що не спали,

Що перші Ісуса вітали,
Про трьох мудреців, що то з миром

Дитятку вклонилися ширю . . .
Співають на радощах діти —
На те бо Різдво, щоб радіти.
Співають маленькій Дитині,
Що спить у стаєнці на сні,
А ангел у срібній короні
Підносить над ними долоні.

Р. Завадович.

СВЯТА НАДХОДЯТЬ!

Івасю, Марусю!
Галинко! Петрусю!
Дивіться, малята,
Дівчата, хлопята:
Різдвяні он свята
Надходять до нас!
Виходьте із хати
Гостей зустрічати,
Відкрийте їм двері,
Просіть до вечері,
Поставте ялинку
І Божу Дитинку
У пісні-колядці
В дитячій громаді
Прославте всі враз!

Роляник.

СВЯТА НІЧ

Скінчився день. Вже сонце
спить,
На небі зірка мерехтить,
Під снігом гнуться віти —
У кожнім домі попри шлях
Стоять ялинки у свічках
І колядують діти.

Найкраще свято з свят усіх —
Різдво! Лунає срібний сміх,
Видзвонює колядка —
У сьайві синіх, жовтих свіч
Стоїть свята Різдвяна Ніч
Над яслами Дитятка.

Р. Завадович

Звідки взялася Різдвяна ялинка?

На Святий Вечір є гарний звичай, що до кімнати приносять ялинку, обвішують її срібним і золотим павутинням, цукорками і іншими прикрасами та світять на ній свічечки. Велика то втіха дітям, коли на небі блисне перша зірка, а в хаті ясно освітять ялинку і заколядують "Бог Предвічний"

Звідки взявся звичай прикрашувати кімнату ялинкою? Про це є всякі перекази, а один розповідає так:

Десь у далекому селі жила вбога вдовиця з двома дітьми, Оксанкою і Петрусем. Були такі бідні, що ні що їсти, ні чим запити в печі. Не дивно, що на Святий Вечір не стало в них дров, і мати післала дітей у недалекий ліс назбирати пруття. Пішли діти й стали збирати. Зайшли в глибину лісу і заблукали. Несуть вязки хмизу на

плечах, ідуть, ідуть, а лісові кінця не видно. Надійшов вечір, настала ніч...

— Заночуємо, отут, у затишку, а вранці знайдемо дорогу! — каже Петрусь.

— Нехай! — відповідає Оксанка. — Ночують же в лісі зайчики і вивірки та й не бояться, то й нам нічого боятись. А втім, Бог і малий Ісусик з нами.

І посідали діти під молодою ялинкою на вязках пруття, притулились одне до одного й поспули.

І почали діятися в тому засніженому лісі всякі дива. Надбігла вивірка — глип, під ялинкою двойко дітей! Зараз побігла до лісового царя, ведмедя, розповідає, що бачила біля своєї хатки людських дітей. Змерзли вони, голодні вони, бідні вони. Чи не можна б їм чим допомогти?

Ще не скінчила вивірка, а вже прискакав зайчик, прибігла лисичка, прилетіли пташки і всі в один голос стали жалувати дітей: бідні діти, їм треба якось допомогти! І промовив ведмідь, лісовий цар:

Ідть і порятуйте їх, як знаєте. Я даю свою згоду.

Побігли звірі, полетіли птахи і кожне з них принесло, що мало. Вивірка принесла горішки, горобчики сушені ягідки, а ведмідь прислав зайчиком меду. Щоб не збудити сонних дітей, звірята порозвішували свої подарунки на ялинці, мовляв, діти пробудяться, то поспідають. А коли відійшли, злинув ангел з неба й освітив ялинку свічечками, щоб діти не боялися і щоб їм було тепло.

Удосвіта прокинулись діти, глянули на ялинку і здивувались: що за краса, звідки стільки дарунків? Схопилися і хотіли їсти, бо були дуже голодні. Та пригадали собі свою любу маму, що сьогодні, на Різдво сидить голодна в холодній хаті або бігає по лісі і шукає своїх діток. Зрубали ялинку і з усім, що на ній було, понесли в село додому. Легко знайшли дорогу, бо зайчик позначив її своїми слідами. Велика радість запанувала в хаті бідної вдовиці. Всі люди з села позбігалися дивитись на пишну ялинку, і зараз кожний батько приніс з лісу своїм дітям таку саму ялинку і пообвішував її дарунками.

Відтоді щороку на Святий Вечір прибирають ялинку і славлять при ній малого Ісусака, що народився в Вифлеємі.

За Ю.Ш.

Щоб не збудити сонних дітей, звірята порозвішували свої подарунки на ялинці.

Зайчик і подарунок

Спочатку то було так: — Весна. Двоє дітей идуть собі гайком, стежечкою. Тепленько. Там трохи дерев, декілька кущиків, травичка свіжа, зелененька, квітки цвітуть, бджілки грають. Пахне. Діти розгляда-

Аж ось, чують, а їм під самими ногами щось запищало. Глянули, а це щось маленьке, сіреньке на стежці. Приглядаються ближче: вушка довгі, хвостик куций.

— Та ж то зайчик! — скрикнув Івась, — малий, маціцький зайчик!

А Маруся: — О, як він пищить, мабуть, маму кличе. Він певно боїться нас.

— А де ж його мама? Ого! — Напевне він не ходив би собі отак, самопас по стежечках, якщо б він мав маму. Я думаю, що він не має мами, — міркує Івась.

— А може його маму хто застрілив і він бідний опинився сам. Може він не знає, де його хатка. Що ж його робити? — зажурилася Маруся.

— А що ж? От візьмим його зі собою. То напевно зайчик-сирітка.

Так вони й зробили. Принесли його додому і показали бабусі. Бо у цих дітей також не було ні тата, ні мами. Вони жили у бабусі. Бабуся сказала: — Він сирітка, такий, як ви.

Напоїли зайчика молочком і загорнули в теплу хустку. От і живе зайчик у тих дітей. Молочко пе, капусточку, конюшинку їсть. Та й виріс собі на великого зайця.

Минуло літо й осінь, настала зима, а він все ще живе у дітей. Буває вдень бігає кудись по сніжку, а на ніч все прибіжить до їдньої хатинки, пограється з дітьми і лягає спати в кухні. Тепленько йому.

І от, настав один такий вечір. Дивувався зайчик якійсь зміні. Ніхто не лягав спати, як звичайно. Бабуся стіл застеляла стравами заставляла, свічку світила. Потім всі голосно Богу молилися і за той стіл поважно засідали. Вечеряли.

А по вечері діти чогось посумніли, а далі зачали чогось плакати:

— О! Бабусю, чому ми такі бідні? Чому в нас немає ялинки, як у других дітей?

— А як же ж я старенька мо-

Ось зайчик ялинку несе тим дітям, що в хатці живуть...

жу вам ялинку з лісу принести. А чим же мені її прикрасити? Жаль мені вас діточки-сирітки. Але нічого не вдію...

Слухає зайчик, слухає і не диво все розуміє, що вони говорять. А то він, бач, не знав, що то така нічка свята, Різдвяна. Не знав, що в таку нічку звірятка можуть розуміти людську мову. Слухав він, слухав тих жалощів і так сумно йому стало. Так забажав розвеселити діточок. А далі сів, та й щось придумав.

Як тільки всі полягали спати, він одягнувся в Івасів кожушок, Марусину капузу взяв на голову (тв. знаєте, з двома віжками, щоб було де вушка сховати), бо мороз на двоє був лютий. А далі підпезався ремінцем, та й застромив собі сокирку за пояс, рукавиці на лапки і — тихенько, навшпиньках гайда з хатки. Йде наш зайчик йде. Місяць світить, мороз під ногами скрипить: ррип-скрип ррип-скрип. І просто зайшов на полянку серед гайку. А там ялинка. О, він добре пам'ятає її ще з того часу, коли він маленьким жив з мамою під нею

Це ж і була його хатка. Але не жаль йому зрубати її для добрих дітей. — Вони ж мене і біді пригорнули, а я мав би жалувати їм ялинки? Ні! Я мушу віддячитися їм за їхнє добре серце! — Трах-таррарах! — Рубає зайчик, аж упрів, а гомін йде по деревах.

— А яка вона гарна, як вироста за літо! Ов, а яка важка! — Нічого. Завдав собі на плече, та й несе...

А тут з неба дивляться ангелики. Один і каже: — Дивіться, дивіться! — Ось зайчик ялинку несе тим дітям, що он у хатці живуть!

— А що ти про того зайчика знаєш? — питає другий.

— О, це дуже щирий зайчик. Він власної хатки-ялинки не пожалів для цих дітей.

— І ми мали б спокійно дивитися, як цей щирий зайчик таку порожню ялинку несе тим сиріткам? Ні! Треба йому допомогти!

Зараз один ангелик добув з мішечка жменю золочених горішків і обсилав ними ялинку. А другий яблучками, цукерками, скляними цяцьками. А ще один ясними свічечками. А зайчик йде, ялинку несе і не знає, що там за його спиною робиться. Тільки диває і міркує: — Ой, щось моя ялинка важка стала! Ледве чи донесу додому. Ой! Щось наче місяченько сів на мою ялинку! А то бач, свічечки горіли.

— Ррип, тихенько отворив зайчик двері, та й поставив ялинку серед хатки. А вона так запахла, так заясніла, що всі пробудилися. Схопилися з ліжечок і діти й бабуся.

— Чудо! — кликнули, — чудо-ялинка!

Вони побралися за руки, стали кругом ялинки і з радости заколядували. — А зайчик зашився в теплий куточок, так начеб то не він приніс цей чудовий Різдвяний подарунок. — І тільки лапкою обтер з очей сльозинку. Але то була сльозинка радості.

Олена Цегельська

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

12 O'CLOCK

When the midnight before the New Year is drawing near, we are raising up our brimful cups of wine. As the clock strikes twelve and the glasses give forth a clink, also numberless human longings and wishes clash with one another. The wine that flows at the ushering in of New Year, becomes a magic potion for those longing and craving. However, the clamorous New Year's night passes, the daybreak bursts forth and on a sudden there reappears the reality of the ensuing year which has to be filled in by action. And then everyone treads his own shaped out course.

At this time of Christmas and New Year come forward the hopes and aspirations of the Ukrainian woman exiled from her homeland. She also presses a glass in her hand when the bells strike twelve. Still she does fall under the notice of bright lights, rain of prayers of the twelfth hour. She is visualizing the tragic reality of her distant native land. She sees at this moment her mother or sister who in dire distress with tears and fears face the New Year. What shall it bring them? New suffering and tortures? New vilification of the truisms of faith and of the nation? The lips are trembling, yet the tears stop flowing, alone the yearning inspires new passions. This flame brightens their view and perception and sharpens their hearing. Their ear is catching the zephyr and the muttering about the liberty. This murmur is bound to grow into a potent call, so that the dream might come true, and that at the last moment of their life they might glimpse a gleam of freedom and rectitude in their native land.

Amid the vociferation of New Year's eve the Ukrainian woman

is sonorously clinking at the brims of invisible cups of her mother or sister and is affirming her pledge to struggle and strive for freedom of Ukraine unto the complete vindication, and following this night she is entering the road which shall consummate her prayers of the twelfth hour. She does realize the seriousness of the moment and hence she is seeking a link and a union with all Ukrainian women who emigrated from Ukraine or were born abroad, she is working toward an organized life, she wishes to elevate the spi-

ritual growth of each individual. She desires to extend the care for the mother and child in every land of the resettled Ukrainian immigrants. She is determined to assist in the development of Ukrainian learning and art as well as to take part in it. She wants to cooperate with women's organizations the world over, and to work jointly with women's international organizations.

They desire to acquaint the women's associations of all free countries with the paramount problems that stir the Ukrainian womanhood for whom they wish to win the understanding among the women of other lands. **N. P.**

Ukrainian Christmas Customs

The Ukrainians all over the world celebrate the birth of Christ on January 7th according to the Julian calendar, that is Dec. 25th. Here in America, however, we keep pace with America in following the Gregorian calendar, for all other occasions.

January 6, the day before Christmas is a strict fast day in commemoration of the hardships endured by Holy Mary enroute to Bethlehem.

At sundown the traditional Christmas eve supper is served. This consists of twelve dishes for the twelve apostles of Christ, and in keeping with the strict fast no meat, eggs, butter or milk are used in the preparation.

Meanwhile at the sight of the first evening star, the master of the household brings in some hay to spread under the tablecloth, straw for under the table, and a sheaf of wheat to stand in the corner of the dining room. All in memory of the humble beginnings of Christ in a stable.

When supper is ready, all are

called to the table, servant and master alike, as well as any wayfarers or travelers. It is also part of the tradition that any live stock or animals are given a taste of each dish first, because animals were first to behold the new-born Christ.

According to Ukrainian customs, no carols are sung before Christmas, but as soon as the Christmas eve supper is over, caroling begins and goes on for six weeks after Christmas. All during this season carolers, many of them dressed in costumes of days of Christ and carrying a manger or a star, visit the homes. The money collected by carolers is donated to the churches or other institutions. Also after the Christmas eve supper, the Christmas tree is decorated with nuts, cookies and other goodies. There is no gift-giving as here in America, except from and for god-parents of a new-born child.

Children do not receive gifts from Santa Claus at Christmas. In Ukrainian tradition St. Nicho-

CHRISTMAS UNDER SOVIETS

At this joyous time when thousands upon thousands of families throughout the free world are getting ready to welcome the birthday of Christ, some recollections come back to my mind.

It cannot be maintained that in the Soviet Union, where I used to live, the observance of Christmas had always been repressed. No, it was passing there in a variety of ways. At the very beginning, when the Soviet government had been gathering strength, it did not meddle in religious and ritual practices. Hence in the first years we were observing holidays in accustomed traditional fashion.

However, it was different in a way. For a slogan has been poured out that "religion is the opium of the people," and an anti-religious movement has already been in the first stage of becoming loosened. This was the reason that during the first years there could

be noticed more piety, more spirituality than before World War I. The fact that after the fall of the Czarist regime the Church in Ukraine became Ukrainian, likewise contributed to this change. This state of affairs served to draw still more people to the Church, and the Orthodox Church, the Communist regime notwithstanding, was growing and enfolding larger and larger masses.

But as time passed by the bolshevik government was accentuating more and more its anti-religious activities. The organization of atheists began to arrange for anti-religious demonstrations, to interrupt divine services. The anti-religious tendency began to manifest itself in the schools, and *komsomol* (youth organizations) was compelled to participate in anti-religious activities.

Just imagine the enduring of a child or a youngster at that time. The pupil who had religious training at home, heard in the school that it was an old prejudice, that his parents were "biased people," that Christ's faith was affirming the system of exploitation, and that only now a paradise of the working people has begun. No wonder the weaker children submitted to the pressure. And the other, the better part of youth, having acquired experience that no one had the right to oppose in that land, was silently concealing their feelings.

Here are some examples from the school practice. In one class a pupil made red circles around the holidays on a calendar, so as to better remember the days. This had been spied out by some of his schoolmates who reported him to the teacher, in anticipation of some favor for their zeal. The boy was punished.

Another example. During a recess a group of pupils was caroling (it was yuletide). Some reported against them and they were punished.

In another school a boy tried to denounce a girl, his schoolmate, that she had been celebrating a holiday for he had noticed that at

her home the family wore better clothes and there had been a table cloth on the table. The teacher, in spite of her preaching anti-religious propaganda, answered: It must have been Sunday, you probably made a mistake.

In still another school a pupil asked the teacher whether it is permissible to celebrate holidays. But before she could answer the question, another boy said: You are a fool. If she answers your question, she will lose her job.

The Christmas tree likewise passed through varied changes. At first it was tolerated, then prohibited and since 1933 it has been again permitted for children's enjoyment on New Year.

Thus Christmas and its customs underwent changes and persecution under bolshevik regime, however the communists were not able to destroy religion and its tradition.

O. Trofimovska.

IF I HAVE A BOOK:

I may be lonely, yet have company and entertainment;
I may be isolated, yet know great cities;
I may be lame or bed-ridden, yet travel through the far-off lands;
I may be ignorant, yet gain great knowledge;
I may be poor, yet share the luxury of kings in their palaces;
I may be obscure, yet touch the minds of the famous and the experience of the adventurous;
I may be unskilled, yet learn the arts from great masters;
I may be confused and puzzled, but find guidance.

Bertha Steitz.

"God is in every tomorrow
Therefore I live for today,
Certain of finding at sunrise,
Guidance and strength for the way;
Power for each moment of weakness,
Hope for each moment of pain,
Comfort for every sorrow,
Sunshine and joy after rain."

(President's Message, Inglewood Women's Club, Inglewood, Calif.)

С Ф У Ж О

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ХРИСТОС РОДИВСЯ — СЛАВІТЕ ЙОГО!

**тими словами вітає Провід СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ
УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ**

організоване й обіднане в СФУЖО українське жіноцтво вільного світу й бажає йому з нагоди Різдва Христо-вого й Нового 1954 Року щастя, здоров'я й всякого добра! А всі ми у ці Великі, радісні дні серцем й думками ли-немо в незабутній Рідний Край й молимо одними устами ново народжене Боже Дитя. Благослови наш Многостра-дальний Нарід. Даруй щастя, даруй волю Нашій Україні!

О. Кислевська, голова СФУЖО

Вступаємо в новий рік

Знов зібрало нас у стіп вер-тепу велике свято. І хоч доля розвіяла нас по широкому сві-ті, усюди лунає в той день ра-дісна українська коляда. Дар-ма, що в Австралії пекуче сон-це, а в Канаді тріщить мороз. Та всюди радісно беться укра-їнське серце на звук рідних ме-лодій і підноситься мольба до стіп Божого Дитятка.

Та в усій цій радості проби-вається нотка болю. Вся ра-дість святкування не може при-тїмити, усунути його. Бо ми свідомі, що це тільки ми, ма-лий відлам нашого народу, ра-дісно стрічає це свято. А вели-кі, великі маси святкують його мовчазно і скрито.

Світ розколений на дві ворожі половині. На політич-ному горизонті не видно ясных обрїїв. Західний світ торганий намаганням зберегти мир, з за-грозою большевицької агресії. шукає форм матеріальної і мо-ральної оборони. А східній вперто й послїдовно продов-жує свій наступ на християн-ську мораль, на свобідну люд-ську думку.

Тому з надумою входимо в грядучий рік. Уже зарисову-ються перед нами події, що мо-жуть заїснувати, бачимо вираз-но постаті, що рухають ці пружини. І разом із тим постає сві-домість, якої напруги й готово-сти вимагатиме цей час від нас, як нації, а від української жінки зокрема.

Добре, що зустрічає нас об-єднаними. Добре, що українка з Австралії знає, як працює її посестра в Аргентині, а на за-клик залишенки з Німеччини відгукується поселенка з ЗДА, й Канади. Добре, що в Націо-нальних Радах ЗДА, Канади й Австралії вже діють українські жіночі організації, а на міжна-родніх жіночих конгресах ви-ступає одна українська репре-зентація. Та обєднання, хоч во-но й є великим осягом, ще ви-магає й активності всіх жіно-чих сил, що його творять. І то всіх, без виїмку. Бо й домашня господиня, влаштовуючи бу-фет, в рівній мірі причинюєть-ся до успіху українського жі-ноцтва, як журналістка, що на-пише цікаву статтю. І тому для

РІЗДВЯНИЙ ПРИВІТ

(Передано через Голос Канади)

Поздоровляє Вас з Різдом Христовим Світова Федерація Українських Жіночих Організа-цій, в якій обєднується украї-нське жіноцтво вільних країн.

Ми в нашій довгій мандрівці чужими шляхами не загубили того, що глибоко записане в душі, того, що передали нам наші батьки, діти і праїди: на-ших відвічних, глибоких зміс-том народніх традицій, віками освячених звичаїв, наших чудо-вих обрядів.

На Святий Вечір, коли на не-бі сяє перша зірка, і вся украї-нська родина у вільному світі сі-дає до традиційної Святої Ве-чері, тоді вті наші думки, всі сердечні почування, линуть до Вас на Рідні Землі, щоб з Вами поділитися Великою Новиною про народження Божого Дитя-ти.

Український народ одідичив від своїх предків глибоку віру в Бога, в Божу допомогу, в Божу оліку. Це дає йому силу в най-тяжчі хвилини. Український на-род вірить, що ПРАВДА, ЛЮ-БОВ і ДОБРО переможуть си-ли неправди, ненависти і зла.

Ми твердо віримо, що прий-де час, коли і Ви разом з усім християнським світом зможете вільно заспівати:

“Слава на висоті Богу,
А на землі мир
Людям благовоління!”

**Олена Кислевська,
голова СФУЖО**

успіху, для виграної в цій роз-грі, що гряде, потрібно всіх на-ших сил, всієї нашої доброї во-лі.

А для українського жіноцтва грядучий рік стає ще одним ра-дісним осягом. Сповняється сімдесят літ, як створено у

Обіздка наших делегаток

По закінченні конгресу М. М. М. у Брюсселі виїхали обі делегатки зза океану — пп. Ірина Павликовська і Марія Дима до Німеччини. Навязавши контакт із українською громадою у Франції й Бельгії, треба було уділити увагу й Німеччині. Там живе велике наше скупчення, у положенні залишенців і там містяться наші політичні і культурницькі центри.

Із побуту в Німеччині

Українська спільнота в Німеччині являється сьогодні чи не найтруднішим нашим тереном. Він уміщує великі суперечності: наш політичний і культурний світ, що випрацьовує напрямні і здобутки еміграції, наших хворих, що їх залишило лихоліття війни й еміграції і велику залишену масу.

Станиславові перше товариство і цю дату приймаємо як початок жіночого руху.

Пройдений шлях сповняє нас гордістю. Бо не тільки його початок (перше жіноче товариство у Швеції засновано в 1868 р., в Німеччині в 1873 р.) ставить нас у ряди перших народів, але й перебіг його дорівнює, а то й попереджує явища світового жіночого руху. Та в біжучій нашій діяльності і в бурхливих переходах недавно минулого не завважуємо того. Тому саме час поглянути взад і зясувати собі етапи нашого розвою і напрямні його.

Для цього дадуть нам нагоду святкування 70-ліття жіночого руху. Плянємо перевести їх у 1954 р. у більших і менших розмірах, щоб кожен жіночий гурт та все наше громадянство освідомило собі його вагу. Цей знаменний етап повинен дати ясну картину здобутків нашого жіноцтва та дати йому поштовх до праці в майбутньому.

Тому вступаємо в 1954 р. з надією, що він принесе нам перегляд доконаного, а враз із тим снагу як побороти непевне завтра нашого народу.

що складається з різnorodних груп. Посеред цього діє одна з основних клітин СФУЖО — Обеднання Українських Жінок. Отже ці взаємини та проблематику цього терену прийшлося провірити обом делегаткам.

В тій цілі вони перевели ряд відвідин. Саме тоді гостював у Мюнхені ВПреосвященний Кир Іван, його й привітали обі делегатки. Зустрілися з православним парохом Мюнхена о. Палладієм Дубицьким. Слудувала розмова з в. о. голови УН Ради І. Багряним, редактором „Українських Вістей“ Представниці СФУЖО висунули потребу дальшого приєднання придніпрянок до українського жіночого руху і знайшли повне зрозуміння у чільного нашого діяча. Услід за тим відвідали делегатки редакції наших часописів — „Християнського Голосу“, „Українського Самостійника“ і „Сучасної України“ Всюди знайшли дружню зустріч та в розмові зясували завдання СФУЖО на цьому терені. Редактори цікавились вислідом конгресу у Брюсселі і дальшим пляном співпраці з М. М. М.

Окремої уваги вимагали наші громадські установи, з якими місцева жіноча організація тісно співпрацює. У проф. Плюща в Центральному Представництві Українських Емігрантів вияснено біжучі завдання української спільноти та ролю ОУЖ у них. У д-ра Гинилевича в Санітарно-Харитативній Службі дістали делегатки перегляд завдань суспільної опіки та потреб хворих і інвалідів праці. Про справи Союзу Українських Інвалідів поінформував делегаток голова І. Небола.

Ряд цих відвідин замкнули розмови з представниками наукового світу. В УВАН прийняв їх проф. П. Курінний, а в УВУ проф. Мірчук.

Окреме значення мали відвідини у станиці ЗУАД Комітету в Мюнхені. Голова її д-р Янослав Кальба саме тоді повернувся був з Триєсту. Завдання

ЗУАД Комітету у Німеччині поширились у звязку з новою програмою еміграції. А співпраця Комітету „Мати й Дитина“ звязує допомогую працю ОУЖ із цією українсько-американською установою. Тому розмови делегаток із д-ром Кальбою, д-ром Фіголем і д-ром Маковецьким обняли цілість справ та плян праці на майбутнє.

Щоб уможливити зустріч делегаток із ширшими кругами громадянства, управа ОУЖ влаштувала товариську зустріч, що про неї подавали ми вістку в ч. 7 „Н. Ж.“

Ці відвідини й розмови дали делегаткам повний перегляд наших центрів та їхніх завдань. Зосталось ще розглянутись у побутових умовах нашої маси, як і особливих груп, себто хворих і старших людей. У звязку з цим обі діячки перевели ряд поїздок в околицях Мюнхену, де могли зустріти різні поселення. У цих поїздках супроводжала їх голова ОУЖ п. Ольга Павловська.

Першою станицею, що її відвідали, була санаторія для туберкульозних у Гавтінгу біля Мюнхену. Тут перебуває коло 200 українців, головою комітету є інж. Мерван. Хворі зустріли гостей радісно, всі живуть надією на вилікування і радіють кожним звязком із зовнішнім світом. Проте за кожною одиницею тут криється якась трагедія — розірвана родина, воєнні злидні чи важка самотність. Хворі, що поміщені в санаторії потребують невеликої готівки, щоб мати на особисті витрати, як листування, овочі чи інші видатки.

Дім для старших осіб у Мюнхені, збудований за гроші ІРО, стоїть під опікою католицької організації. Він дає мешканцям приміщення, але люди, відірвані від світу, важко переносять почування непотрібности. Делегатки взяли участь у зустрічі з мешканцями захисту, де голова комітету проф. Гри-

дай привітав їх. Із промов та розмов можна було мати враження, що їм саме бракує цього контакту та невеличких коштів на листування.

Дальші поїздки обіймали поблизькі табори. Обі діячки побували в таборах Мозах і Ляндсгуті і в житловій оселі в Людвігсфельді біля Мюнхену. Табори приміщені в бараках (Мозах), дрантивих і невідних, або в касарні (Ландсгут), де кімнати переділені коцями. Скупа допомога з уряду та безвиглядність праці чи візду сильно пригноблюють людей. Житлова оселя має кращі умовини мешканеві (новозбудовані мешкання), але вони дорогі й тому лиш мала частина українців може з них користати. Зарадити цьому трудно лише допомогою дорогою, а тут треба й посередництва праці, що тепер перейняв на себе ЗУАД Комітет. Обеднання Українських Жінок старається піддержати найціннішу частину, дітвору і молодь, влаштовуючи садки і школи по тих осередках. У цьому допомагає йому Комітет „Мати й Дитина“ з ЗДА.

У звязку з тим делегатки відвідали одну таку навчальну станицю в Мюнхені-місті. Вона гуртує около 70 дітей, що сходяться раз на тиждень у суботу пополудні. Окрім навчання діти дістають підвечірок і це їх притягає, бо цієї доживи вони потребують. Окрім того оглянули дитячий садок і школу в Мозаху та дитячий садок у Людвігсфельді.

Та сама побутова картина в скупченнях англійської зони. Табори Ганновер-Бухгольц (бараки) і Гільдесгайм (касарня) це понуре тло, де розгортаються вбогі будні залишенців. Вони ще більш безнадійні, як згадані вище в американській зоні, бо відсутність інтелігенції в тих таборах позбавляє їх усяких культурних проявів. Трохи краще представляється табір Августдорф, де плянують провести вишкільні курси для поворотців із санаторій. Провідником поїздки в англійській зоні був директор бюро Укра-

Із життя наших Централь

Союз Українок Австралії

Недавній зїзд Союзу Українок Австралії дав знов перегляд праці досягнень цієї жіночої централі. Народи пройшли в атмосфері повного порозуміння між членками й управою. Через те можна було краще видвинути осяги й напрямні організації, що зарисувались на тлі нарад.

Зїзд централі СУА відбувається вже втретє. Після першого, що завершував організаційні заходи і другого, що розробляв поодинокі ділянки праці — третій зїзд уже виказав поглиблення роботи та ріст впливів організації в громадянстві. Союз Українок Австралії став уже на певний шлях, що каже сподіватись ще кращого в майбутньому.

Кожна з звітних ділянок виказала певні здобутки, яким присвятимо окрему увагу в чергових числах, а тут подаємо тільки найбільш маркантні осяги. Окрім організаційних (нові кружки), ведено культ. освітню працю (вечір Лесі Українки в англійській мові), суспільну опіку (допомога залишенцям), виховні справи (перша недільна школа), звязки (членство в Нац. Раді Жінок Австралії) — кожній із цих ділянок СУА був піонером, бо рушив їх уперше серед австралійської громади. Це й допомогло СУА придбати оте замітне становище, оту загальну пошану, що нею користується в Австралії ця жіноча централія.

Вислідом зїзду був ряд конструктивних резолюцій, що інського Представництва проф. Бобеляк.

Розглянувшись у житті нашої спільноти в Німеччині, делегатки передискутували ще основно всі проблеми з Управою ОУЖ. Успівивши спромогти й потреби ОУЖ (про це буде докладніше в слідуючому числі) обі делегатки вибрались у поворотню подорож. Тут за океаном вони інформують про ці проблеми наше громадянство.

їх подамо пізніше. Головну Управу вибрано в такому складі: мгр. Ірина Пеленська, голова, п. Е. Процюк, голова стейтової управи НПВ, п. І. Умриш, голова Вікторії, п. М. Білик, голова ПА, пп. Л. Зарицька і М. Боднар, секретарки, пп. О. Ванчицька, І. Жук, І. Мамчак, С. Стебницька, І. Федусевич, члени. Провірна Комісія: пп. Е. Яськевич, С. Питляр, І. Маренін, Ярема, Тимінська. Заступниці: пп. Н. Веретельник, А. Кармазин, О. Кузик, М. Петрівська, О. Фітьо. Мировий суд: пп. А. Голобродська, І. Хомяк, І. Залеська.

ВІСТІ ФЕДЕРАЦІЇ

Поїздка нашої делегатки на Конгрес М.М.М. п. Ірини Павликовської продовжується. Дня 28. листопада вона була гостем Відділу СУА в Мілвокі, Виск., а чергового дня реферувала свою поїздку перед громадянством м. Шикаго. Дня 6. грудня члени СФУЖО — Союз Українок Америки і Український Золотий Хрест влаштували доповідь п. Ірини Павликовської в Нью Йорку, а дня 13. грудня Злучені Жіночі Організації в Дітроїті. Дня 20. грудня була вона гостем 33 Відділу СУА в Клівленді і відвідала також Акрон, Огайо, де запросив її 7 Відділ СУА.

Також п. Марія Дима виступила із звітним доповідям перед громадянством Канади. Дня 20. грудня Ліга Українських Католицьких Жінок Манітоби влаштувала її доповідь у Вінніпегу.

Канцелярія СФУЖО розіслала в останньому часі жіночим централіям легючку Комітету Міжнародної Жіночої Виставки в Нью Йорку, як цікаво оформлену й видану інформацію про українську жінку. За відступлення певної кількості легючок складаємо Комітетові Міжнародної Вистави щирю подяку.

ЦЕНТРАЛЯ СУА ОДЕРЖАЛА

від 28. листопада до 21. 1953

Річна вкладка і фонд організаційний:		Ц-во Наконечні, Дітройт	5.00
Від.	2 Честер, Па.	Д-р З. Плітас, Стейт Санаторія, Мд.	5.00
	7 Акрон, О.,	Яр. Швець, Гаррисбург,	2.00
	34 Коговс, Н. Й.	Ір. Мельник, Гартфорд	2.00
	40 Аллентавн,	С. Гунька, Рочестер, Н. Й.	2.00
	46 Філадельфія	А. Івах, І. Виллстон, Н. Й.	2.00
	48 Філадельфія	А. Прийма, Гемтремк, Міш.	2.00
	52 Філадельфія	С. Дорошенко, Філад.	2.00
	52 Філадельфія	Е. Цісікова, Нью Йорк,	2.00
		О. Ощипко, Філадельфія	2.00
		Гр. Яремчук, Нью Йорк	2.00
		Н. Ходновська, Вілкс Бері	1.50
		П. Витвицька, Колчестер	1.20
		О. Кобаса, Честер, Па.	1.00
		О. Баранник, Велслей, Мас.	1.00
		Г. Левицька, Аллентавн, Па.	1.00
		М. Михалович, Честер, Па.	1.00
		М. Васьків, Бронкс, Н. Й.	1.00
		К. Свергун, Торонто, Онт.	1.00
		К. Трицецька, Філадельфія	1.00
		О. Блавацька, Філадельфія	0.50
		М. Луняк, Елизабет Н. Дж.	0.50
		Вкладка до СФУЖО:	
Від.	2 Честер, Па.	Від.	2 Честер, Па.
	6 Рочестер, Н. Й.		6 Рочестер, Н. Й.
	7 Акрон, О.		7 Акрон, О.
	8 Бронкс, Н. Й.		8 Бронкс, Н. Й.
	30 Клівленд, О.		30 Клівленд, О.
	34 Коговс, Н. Й.		34 Коговс, Н. Й.
	48 Філадельфія, Па.		48 Філадельфія, Па.
	„52 Філадельфія, Па.		„52 Філадельфія, Па.
			Конвенційний фонд:
		Від.	34 Коговс, Н. Й.
			10.00
			Резервовий фонд:
		Від.	55 Рочестер, Н. Й.
			5.00
			На працю для СФУЖО:
		Від.	22, 36 і 56 СУА, Шикаго, Ілл., збірка на вічу п. І. Павликовської
			144.35
		Від.	8 Бронкс, Н. Й.
			14.25
			Фонд „Мати й Литина“:
		Від.	8 Бронкс, Н. Й.
			10.00
			16 Мінеаполіс, Мінн.
			10.00
			33 Клівленд О..
			32.00
			„ 57 Ютика, Н. Й.
			75.00
			А. Івах, І. Виллстон, Н.Й.
			8.50
			Г. Левицька, Елизабет,
			5.00
			М. Калитовська Бoffало
			5.00
			Ю. Гендрикс, Гемстед,
			3.00
			М. Луняк, Елизабет,
			2.00
			К. Берків, Рудсайт, Н. Й.
			1.50
			В. Зайцев, Нью Йорк
			1.00
			3 полякою,
			А. Кудрицька, Мін. секр.
			Марія Бабяк, касієр.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

Волею Всевишнього відійшов із цього світу бл. п. Іван Панамаренко, чоловік членки 42 Відділу та довголітньої уряднички Гол. Управи п. Павлини Панамаренко. З жалем прийняло цю вістку українське громадянство Філадельфії й околиці, що знало Покійного, як чесного українського громадянина і примірного сім'янина. Народжений у Борщаівці на Київщині, прибув до ЗДА в 1913 р., а в 1923 одружився з Павлиною.

Разом із дружиною вони розбудували власне підприємство, що гарно розвивається. Покійний щедро жертвував на народні цілі і завжди піддержував свою дружину у громадській роботі та приложив чимало зусиль в поодиноких починах її. Тому в останню дорогу провела його численна громада й членки СУА, що старались розважити невтішну вдову та її сина в великому горю.

42 Відділ СУА, якого членом є п. Павлина Панамаренко та Головна Управа СУА, де вона засідає в Контрольній Комісії, висказують їй оцим своє співчуття. Замість вінків обі установи складають по 10 дол. на пресовий фонд „Н. Ж.“

ПЕРЕДПЛАТА „НАШОГО ЖИТТЯ” ЯК РІЗДВЯНИЙ ДАРУНОК

Перед святами адміністрація „Н.Ж.” розіслала окремим листом запрошення — вплачувати передплату як Різдвяний дарунок для приятелів чи знайомих. Ця акція знайшла відгук — зокрема радо передплачують журнал для залишенок у Німеччині. Подаємо відпис нашого листа до п. Олени Луцької в Шикаго, що пожертвувала на ту ціль 3 дол.

„Ми дозволили собі Вашу передплату призначити для туберкульозно хворих у санаторії Гавтінг біля Мюнхену. Там, згідно з даними тамошнього комітету є хворих 29 жінок, а всіх українських пацієнтів 165 осіб. Минулого року заплатила передплату для них п. Теодозія

ДІТРОЙТ, МИШ. На пресовий фонд

нагоди похоронів дружини, яка так любила „Наше Життя“ складає Йосиф Боднар 5 дол., а її свояки п-во Наконечні також 5 дол., разом 10 дол. Щира дяка!

БРОНКС, Н. Й. З балю на народні цілі

Відділ 8 СУА в Бронкс влаштував балю 24. листопада з якого дохід призначено на народні цілі. Під час балю, голова 8 Відділу п. Гелена Вус промовила за розкупленням жетонів на поміч українським інвалідам, а п. Анна Свенсон і Марія Соболь розпродали їх на суму 10.00. Прибуток з балю розподілено на такі цілі: На поміч інвалідам 10.00; на пресовий фонд „Нашого Життя“ 10.00; на вкладку і працю СФУЖО 20.25; на фонд „Мати й Дитина“ 10.00; на сигоретинець СС. Василянук у Філадельфії 10.00. Гроші в сумі 70.25 вислано до Централі СУА.

Ева Хомів

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Звіт із діяльності

Для більшого зацікавлення українських жінок громадською працею, та для надання тій праці певних організованих форм, два роки тому за ініціативою кількох пань, засновано на нашому терені 16 Відділ СУА.

Переборовши перші труднощі, що з ними стрічається кож-

Стельмах із Гемтремку. Не знаємо чи вона її відновить, але навіть, коли б діставали 2 прим., то на таку кількість читачів це не є багато. Ми повідомили їх про Вашу вплату й подали їм Вашу адресу. Щире Спасибіг!

Адміністрація
„Нашого Життя“

на молода організація, впродовж свого існування, Відділ нараховує поважне число членів, які беруть активну участь в громадському житті. 16 Відділ СУА являється членом місцевої Філії УККА, та поруч інших організацій виконує всі громадські обов'язки, що входять в засяг праці організованої української громади. За останній рік наш Відділ влаштував цілий ряд імпрез для своїх членів або ширшого загалу та брав участь у влаштуванні академій: Тараса Чупринки і Симона Петлюри — Євгена Коновальця.

Управа Відділу відбула цілий ряд засідань, як також ширших сходин для членів, де виголошено такі реферати: п. Олена Бенцаль-Карп'як — „Княгиня Ольга“, п. Марія Гноєва — „Українська жінка в підпіллі“, п. Олена Романовська — „Виховання української молоді“.

Для розваги дітей з успіхом зорганізовано дитячу забаву, на якій українські діти різних парадій мали змогу себе пізнати та разом побавитись. Програмою забави зайнялись пані Олена Бенцаль-Карп'як і Валя Ярмоленко. Під час відвідин письменниці Д. Гуменної у нашому місті, наш Відділ явився активним організатором її зустрічі з українським жіноцтвом.

В зазізнанні не-українців українським мистецтвом, визначну ролю відіграють дві наші членки: пп. Марія Процай, Люба Перчишин. Їх писанки, вишивки, як теж кераміка молоді пані Люби дістають нагороди.

В навчанні нашої дівчоти української мови працюють у рямах суботньої школи УКК, з рамені Союзу Українок, безінтересовно три наші членки, пп.: Олена Романовська, Софія Дмитренко, Валя Ярмоленко.

Для допомоги залишенцям в Європі наш Відділ переводив ряд збірок. Останньо п. Олена Бенцаль-Карп'як переводить пе-

репродаж жетонів на Українського Інваліда, а пп.: Машталір, Мандибур, Свінціцька, Покотило перевели збірку на залишенців у Німеччині, зокрема збірку харчів і одягу для Августурської школи, яку перевели дуже вдало. Останньо наш Відділ влаштував вечір, присвячений пам'яті Лесі Українки. Вечір, що його разом з пластунками місцевого пластового коша підготувала голова та імпрезова референтка нашого Відділу п. Олена Бенцаль-Карп'як, при допомозі кошового п. Дмитра Штогрини, пройшов з незвичайним успіхом, як одна чи не найкраще поставлена під мистецьким оглядом академія. Тут сплилось, щоб дати ширший огляд її: вступним словом відкрила вечір голова 16 Відділу СУА Олена Бенцаль-Карп'як. З рефератом виступила п. Мирослава Петришак, б. голова нашого Відділу. У своєму рефераті змалювала нам глибоко-патріотичний образ молоді людини, що палає любов'ю до України і українського народу. По рефераті слідувало фортепіанове сольо п. Ярмоленко, дочки нашої членки. Потім відіграно дві інсценізації Лесі Українки: „Гришниця“ і „Іфігенія“, в яких брали участь пластунки. У головних ролях Ірма Машталір та Люся Мінкович. Декорації до обидвох інсценізацій підготував п. Любомир Калинич, і були вони виконані по-мистецьки і зі смаком. Скрипкове сольо відіграла п. Луцик, хоровою деклямацією закінчено академію.

Це була в загальному тиха без зайвого шуму праця, що її виконують жінки, зорганізовані в Союзі Українок. Праця та незвичайно скромна і невелика, але коли взяти до уваги факт, що всі жінки, які є зорганізовані в нашому Відділі, зайняті у фабриках, ресторанах, лікарнях і т. д., та виконують домашні обов'язки, то часу на громадську працю залишається небагато.

Однак багато жінок, не звважаючи на несприятливі умови, все ж таки знаходять час на виконання тої часто невдячної громадської праці.

Л. К.

ГЕМТРЕМК, МИШ.

На пресовий фонд

Приятельки п. Катерини Бук зробили їй малу несподіванку. В день її уродин зійшлися до її дому при Грейлінг Ст. пп. Сухий, Шеремета, Тиро, Чайковська, Чубка, Шкаруба, Сіділо, Кривіцька, Гайдук, Кевіч та обдарували її маленьким, але щирим дарунком. Вона — членка 31 Відділу від 1926 р. заслужила на більше. Бажаємо їй сили і здоров'я на даліше!

З нагоди цих сходин зібрано 7.50 дол. на пресовий фонд „Нашого Життя“ **Ф. С.**

КЛІВЛЕНД, О.

Осінні вечерниці

В дні 21. листопада 1953 р., на св. Михайла перевів Союз Українок Америки, 33 Відділ імени Лесі Українки, в Клівленді забаву — останні осінні вечерниці.

Велика світлиця Українського Народного Дому прибрана килимами й вишивками. На видній стіні пишається олійний портрет Лесі Українки, малюнок із 1937 р. артиста-малюра Теодора Вацка з Тернополя. На кону з одного боку намальована пара танцюючих подоляків, а з другого боку пара поліщуків, роботи молодого учня й адепта малярства, Романа Тимчишина. Між килимами на перше місце вийшли килими власної роботи Ігора й Ориси Руденських. До речі, слід би таку килимарську роботу заснувати, аджеж бо люди хочуть мати й ілюстрації даліше на еміграції своє мистецтво на рідних мотивах. Між вишивками вибиваються чудові взори п. Ольги Німилонич, а даліше вишивки п. Євгенії Гейнишевої. Крім того ціла світлиця пристроєна ще листопадовим листям і калиною. Прибрання світлиці для вечериць спочивало в руках п. Ірини Дмитрак, якій служили допомогою панове Антін і Осип Яцишини і Степан Глоговський.

Переважаюча кількість панів у вишиваних блюзочках та довгих чорних снідничках.

Під північ членки Управи складають оціночну комісію, журі, з метою нагородити найкращі вишивки. Входять до неї пані: Орися Руденська, Степанія Галяренічева, Люба Турчиневичева й Володимира Баслядинська.

Аранжер забави Інж. Мирон Шарко дає зарядження оркестрі під проводом Мирона Шаяна тідіграти марш „Гей там на горі, Січ іде“ Під звуки цієї чудової, насиченої споминами рідного краю пісні, стають усі пані у вишивках у ряд і під проводом голови Товариства, п. Михайлини Ставичої, переходять сокільським кроком довкруги світлиці, щоб уможливити комісії журі показ і оцінку вишивок. Признана нагорода за найкращу вишивку на блюзці припадає старшій пластуниці, членці управи Українсько-Американського Студентського Товариства імени Адама Коцка, п. Лярисі Зварупівній. В нагороду дістає вона гарну китицю квіток.

Смачний буфет спочивав у руках п. Марії Олексинові.

Замітити ще слід прекрасний приклад, гідний того, щоб його наслідували всі товариства. А саме: не забувати, що від наших найстарших воєків і старшин, які служили ще при Українських Січових Стрільцях у час першої світової війни, від тих, що за нашої короткої державності служили в Українській Армії та зокрема в Українській Галицькій Армії, від тих, що були в Дивізії, а вкінці від наших наймолодших борців за волю України в рядах Української Повстанчої Армії залишилися нещасні жертви — інваліди. І тут Комітет „Мати й Дитина“ при Союзі Українок, під головством п. Стефи Городиської, подумав про перепродаж інвалідських жетонів, на яких видніла червона калина, перевязана сільно-жовтою стрічкою. Пані припинили ці жетони нашим панам, а взаміну за те діставали від них гарні рожі. Цілий дохід із цієї трансакції призначений саме на наших інвалідів, що залишилися в Європі на призволяще.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Свято Подяки

Дня 22. листопада влаштував 48 Відділ, як щороку Свято Подяки. Бранці відправлено в парохіальній церкві св. Хреста врочисте Богослуження. Шополудні зібрались членки та їх рідня в гарній залі нового Народного Дому. Тут зайняли місце за прибраними столами. При головному столі засіла управа Відділу та гості — о. парох Головінський, відпоручниця СФУ-ЖО п. Ірина Павликовська і редакторка „Н. Ж.“ Лідія Бурачинська.

Свято відкрила короткою промовою п. Михайлина Шагала. Вона привітала присутніх і попросила о. пароха провести молитву. По молитві молоді членки розносили страви й гості споживали їх при милій товариській гутірці. Трохи згодом голова Відділу п. Марія Бабяк, що була водночас „товстмастером,“ попросила до слова о. пароха. О. парох Головінський, що слідкує за працею жіночої організації, каже, що не гченість, не високий рівень освіти рішає про якість членства, а їх добре серце та відданість українській справі. Наводить приклади з праці, що потверджують це. У починах та розбудові парохії 48 Відділ СУА став дуже поважним чинником. Це все членки завдячують організації, що впродовжит виховала та підтягнула їх. Жаль тільки, що давнього, доброго членста убуває, а нових не бачимо стільки при праці, що треба. Після о. пароха промовляла п. Ірина Павликовська. Вона наважала до свого давнішого виступу в цьому Відділі, ще під час Світового Конгресу Українського Жіноцтва. Мило їй привітати Відділ у новому Нар. Домі Найставну, а ще приємніше було знайти Централю СУА в новому, власному будинку. Це знову заслугою Відділів, а між ними й 48 Відділу СУА. Зчерги промовляв голова Клубу в Найставні адвокат Дудун. Він потішав громаду, що зменшення членства нема чого боїтись, а що свою промову переплітав жарта-

ми, то зібрав рясні оплески. По-кликаний до слова голова „Промсвіти“ п. Лонгин Марків вказав на потребу притягати новоприбулих у ряди СУА, щоб організація розвивалась та зберегла своє становище у суспільстві. Поїздка п. Павликовської на конгрес до Брюсселі показує, що жіноцтво є поважним чинником у нашій боротьбі за визволення. Промова предсідника парохіяльного комітету п. Антона Чурила знов порадувала присутніх дотепами та прикладами з життя. Він ствердив, що праця жіноцтва в Найставні дала дуже гарний вислід. Покликана до слова Л. Бурчинська розказала, що Централь СУА пильно заходиться коло придбання членства і ці заходи вже дають вислід. Ряд промовців замкнув п. Микола Ощипко, що порівняв дуже дотепно чоловічу й жіночу роботу.

Свято закінчила п. Бабяк, шістнадцятий час вправно і з гумором провадила „товстмастерство“ Зокрема вона подякувала членам, що з таким трудом зладили святочний обід та їхнім дочкам, що його подавали. **Учасниця**

Звіт пожертв 42 Відділу СУА впродовж 20 літ праці

Пожертви до Рідного Краю:

Рідна Школа 155 дол.; Інваліди 158 дол.; Політичні Вязні 100 дол.; Часописи і журнали 79 дол.; Сиріт. Захист 35 дол.; Народна Лічниця 65 дол.; Союз Українок у Львові 72 дол.; Закарпатська Україна 120 дол.; Дар, Ользі Кобилянській 15 дол.; Дар, Улянні Кравченко 15 дол.; Дівоча Бурса 80 дол.

Пожертви в Америці:

С.С. Василіянки, Філадельфія 2,270 дол.; Дівоча Академія, Факс Чейс 845 дол.; С.С. Василіянки, Чесапек 25 дол.; Сестри Місіонарки 50 дол.; Дім Старців, Філадельфія 470 дол.; Кат. Каледж у Стемфорді 457 дол.; Кат. Семинар у Вашингтоні 50 дол.; Церкви в Філадельфії й околиці 724 дол.; Парохіяльна Школа 125 дол.; Американський Червоний Хрест 50 дол.;

На перебудову Дому Независимости 15 дол.; 1 ен. Федерація Жін. Ключові 555 дол.; Дар Боннним матерям 150 дол.; Дар Окружній Раді 85 дол.; Дар на Пресовий Фонд 1,004 дол.; Конгресовий Комітет 250 дол.; Кат. Допомоговий Комітет 70 дол.; Українсько-Американський Допомоговий Комітет 878 дол.; Твори Лесі Українки 150 дол.; Вкладка до Централі й інші дрібні вид. 576 дол.; Пам'ятник Митр. Шептицького, Лонгина Цегельського і Ген. Чупринки 75 дол.; Кошта пакунків до Німеччини 857 дол.; Делегатка з Німеччини на Конвенцію 127 дол.; Адміністрація 272 дол.; Два примірники Історії України 8 дол.; Дар „Мати і Дитини“ 10 дол.; Українська Народна Банда 178 дол.; Злучені Організації 72 дол.; Політичний Похід 40 дол.; Дім Союзу Українок Америки 150 дол.; Служби Божі за здоровля і померші членки 101 дол.; СФУЖО 15 дол.

ДІТРОИТ, МИШ.

Заходом Злучених Українських Організацій Дітройту і Гемтрему 13 грудня відбулося „Жіноче віче“ в Українським Народнім Домі у справі допомоги залишенцям. Віче відкрила п. І. Козаченко. Американський Гимн відспівала п. Лужецька при акомпаніяменті проф. Решетелович. У президії віча були пані: І. Козаченко, голова; М. Квітковська, Левкут, Т. Стельмах, М. Дзісяк, А. Попович, Ф. Сіділо, Будзол, члени; О. Климишин і Ст. Заплітна, секретарки. Привіт від губернатора Віліямса зложила п. Кеседі, член Управи Міжнародного Інституту для справ збігців. Від себе побажала найкращих успіхів для добра залишенців. Мер міста Кобо прислав телеграму з побажанням успіхів у праці. П. Козаченко представила бесідницю п. І. Павликовську, делегатку СФУЖО, яка виголосила доповідь про участь українок в Міжнародному Конгресі Світового Руху Матерей. Підготовку до того Конгресу переводимо СФУЖО, яке

є член цієї Організації. Прелегентка представила присутнім перебіг праці нашої делегації і її позитивний успіх, та апелювала до українських жіночих організацій, щоб своєю працею на місцях допомагали СФУЖО на Міжнародній арені. У другій частині своєї цікавої доповіді п. Павликовська поділилася своїми враженнями з поїздки по українських осередках у Франції, Бельгії та Німеччині.

Про перебіг Конгресу та враження з поїздки було вже подано на сторінці СФУЖО.

Присутні з великою увагою слухали доповіді, а по скінченні присутні на салі зложили: 100 дол. Федерація Ам.-Укр. стейту Мішіган; По 25 дол.: Мішіганська Амер. Укр. Ліга, 26 Відділ СУА. По 10 дол. п. Цісаруки, 5, 23, 31 Відділи СУА, 14 і 34 Відділи Укр. Зол. Хреста, Промсвіта, Укр. Православна Парохія Св. Покрови через п. Анастасію Лотоцьку. По 6 дол.: В. Довгань, Чоботар. По 5 дол.: п. Кеседі, Т. Королишин, 37 Відділ СУА, Бурбан, Дембіцька, Лободоцький, В. Соя, Каралаш, Пелех, Р. Кіналь, Малиновський, В. Сох, др. Грибик, О. Дуткевич, Ст. Левицький, Камінська, Дяків, Семенен, М. Ясінська, Заблоцька, Туркевич, Стах Дунька. По 4 дол.: А. Байко, Вусик. По 3 дол.: Дзядик, М. Сена, Кахній. По 2 дол.: Козаченко. По 1 дол.: Любінецька, Кочиліс, Стецько. Призначено 400 дол. на залишенців через СФУЖО до ЗУДАКу на діточі садки і школи. Збірка „діти дітям“ принесла 17.73 дол. Національним гимном закінчено віче.

Дня 15. XII. п. Павликовська відбула нараду з представницями жіночих організацій. Обговорено біжучі проблеми звязані з працею Організацій, та поінформувала про працю СФУЖО, та українських жіночих Організацій розкинутих по різних країнах. **Ст. 3.**

Історію українського жіночого руху знайдете в альманаху „СРІБНИЙ ВІНОК“. Ціна 50 ц. Замовляти в централі СУА.

Лінія партії

— Імя вповні відповідає змістові, — сказала секретарка до двох учителів.

Батрак, уповноважений на учительську конференцію від місцевого Райпарткому зачув ті слова, і був чомусь певний, що вони відносились до нього, бо якраз перед хвилиною він читав дівчини:

— Чий це портрет на журналі?

— Оце? Я ще й не встигла розглянути.

— Не розумію. Журнал лежить перед вами, а ви не знаєте, кого зображає портрет.

— Уявіть, що це Гете, — засміялася Марійка, перечитуючи напис на другій сторінці обгортки, — а я його не впізнала, бо це портрет ще з юнацьких років поета.

— А хіба ви його „лічно” знаєте?

— Де ж там „лічно”, — відповіла дівчина, прикусивши губи. — Він не хотів мені представитися.

Батрак глянув на обох учителів, які були червоні від здержуваного сміху. Тоді він догадався, що сказав якусь дурницю, і зайшов у кабінет до завідуючого. Той був зайнятий з учителями, тому Батрак мусів радити собі сам. Він зайшов до бібліотеки подивитися в енциклопедію і тоді зачув слова Марійки про своє прізвище.

Найшовши дату народження німецького поета, він зрозумів також алюзію до свого прізвища. О, як він розлютився! Він рідко був би найжорстокіше розправився з тією трійкою, що посміла висмівати його неучтво. Хронічна ненависть до інтелігенції, яка зродилася в нього вже дуже давно, за останній час зросла ще більше. Повільний в думанні, впертий, без творчої уяви, він був страшенно амбітний. Усю свою амбіцію виявляв він в роботі в партії й для партії, де почував себе людиною на своєму місці й де хотів за всяку ціну вибитися на

один із перших шаблів химерної драбини.

Тож коли наступного дня на партійних зборах дочекався признання від начальства за віддану працю для соціалістичної батьківщини, настрої у нього особливо покращав, і він вертаючись ніччю по зборах додому, весело посвистував.

Він брив пухким снігом безлюдною вулицею просто в парк, навмисне борсаючись у білому килимі снігу білими повстятими, на галицький лад пошитими чоботами.

Шелеснув сніг і Батрак схопив за револьвер.

— Ні! Це лише гілка ялини звільнилася від надмірного снігового тягару. Тут немає нікого.

Егеж! Батрак хотів би побачити смільчака, який би відважився зайняти його! Поминувши його фізичну силу і зручність, він був чортівськи відважний. Про це знали всі його товариші зброї ще з громадянської війни. Усе ж таки часом на Батрака находили незрозумілі йому хвилини нічим не виясненого переляку. Ось і тепер. Він знає, що рефлекс світла з вікон Райпарткому закрашує його сліди на снігу червоною барвою. Він дуже добре знає, що це тільки звичайний рефлекс світла, але йому неприємно оглядатися назад. Він не хоче бачити своїх слідів, він боїться їх і боїться до того признатися, тому швидко пробирається до парку, де спить блакитно-сріблиста ніч.

Хмари, що через день засипали снігом усе довкілля, прогнав кудись вітер, і небо стояло холодне й сине. Світив місяць і коли б не мороз, то й не можна б бажати собі кращої пори для протулянки. Кругом було тихо й безлюдно. Дерева вигиналися під вагою снігу і створювали враження зачарованого царства.

— Просто казка, срібна казка зимової ночі, — подумав про

себе Тома Іванович Батрак, пристанув і знову оглянувся. Годинник на вежі прозвонив дванадцять. Сліди його довгих кроків були тепер фіолетні, вони губилися на закруті, а перед ним стелився рівний сипкий сніг без ніякогісінької зморшки. Тома повільно пішов під гору і знову зупинився, коли виїшов на вершок горба. Звідси було добре видно ціле розлоге, спяче, доволі велике місто Західної України, куди він недавно приїхав.

Сніг шелеснув удруге й Тома Іванович удруге сягнув по револьвер. У цьому парку було декілька грабіжницьких нападів за останній час. Ніколи не шкодить бути обережним. Але ні! Це знову сніг ізсунувся з гілки смерічки, що горіла до місяця тисячами самоцвітів.

Батрак поправив комію. Усе ж таки холодно надворі. Він приспівив ходу, щоб швидше зайти додому, бо сподівався листа від дружини, чи пак від старшого сина, — дружина була неграмотна. Вона повинна прийти з дітьми десь під кінець тижня. Приїдуть і ахнуть з дива, яка в нього розкішна квартира з усім модерним устаткуванням. У старих Цісіків, власників будинку, дочка на тому боці, то їх легко буде переселити в Сибір, а тоді він заживе з родиною! Ех, і ще як заживе!

Він зійшов на бічну затінену доріжку і думав, яку б то ще одягу придбати для дружини й дітей. В нього було вже всього досить, але йому хотілося ще мати дорогий оксамит і шовк, у який убираються тушешні дівчата. Ну, що не казати, а Західна Україна таки наче мала Америка.

Далеко за деревами щось мигнуло. Тома Іванович спрямував туди погляд і побачив, що хтось ішов у тому самому напрямі в віддалі декілька алей. Той хтось наче не йшов, а плів по снігу в широкому плащі.

„Цікаво, хто це такий? Ясно, що хтось із наших”, — міркував Батрак, бо „здешні” ніколи в цю пору не наважуються ходити. Мабуть, хтось забарився в коршмі”.

Сніг іскрився і скрипів під ногами. Мороз більшав.

Неймовірно, це ж жінка! Ну, ніхто б не повірив, але це таки насправді жінка.

Тома Іванович перейшов на головну алею і закашляв. Жінка не оглядалася і не пришпішувала ходи, йшла рівно, як і раніше. Батрак закашляв удруге й почав її здоганяти. Коли ж віддаль між ними зменшилася до кількох кроків, вона несподівано повернулася і, мабуть, пізнавши по одежі, що то людина з ССРСР, негайно пішла далі. Під білою шапочкою побачив Тома Іванович молоде, серйозне, вже десь раніше бачене обличчя і подумав, що це, можливо, хтось із „здешніх націоналістів” несе контрреволюційну літературу.

— Гей, ти, дівушка! Тобі не лячно йти самій у таку пізню пору?

Вона пристанула.

— Ні, не лячно. Я не боюся.

— Це ж уже по дванадцятій.

— Пора не грає в мене ніякої ролі. Коли треба, я мушу йти.

— Тут же грабежі трапляються.

— Та ні, мене не ограблять.

— Ти така відважна?

— Не в тому справа, але мене в місті всі знають. Автім, на випадок напасти я вмю боронитись, — закінчила вона та поправила шапочку.

— Зимова краля, — пригадав собі Батрак назву дитячої пєси, на яку він ходив із своїми синами і так же зразу назвав у думці дівчину. Ідучи поруч неї він схопив запах її одежі, пересиченої йодоформом.

— Ага, розумію. Ти працюєш в аптеці, або в лікарні. Ти медсестра?

Ні, я лікар.

Тома Іванович дуже зніяковів. Лікарі були єдиними людьми в советському союзі, яким не можна було заступити батраками, а що їх було мало, то у

ряд був змушений з ними числитися.

— Вибачте, товаришу доктор, мені, направду, дуже незручно, що я вас турбував, але у вас вигляд сімнадцятирічної дівчини, от я заговорив, бо знаю, що жінки часто потребують допомоги.

— Не журіться, я й сама дам собі раду. До того ж знайте, що ніхто не втішається більшою пошаною серед міського шумовиння, як лікарі, бо вони є приятелями всіх людей, хто б вони не були. Правда, було декілька випадків крадежі в мого батька, чи діда, які теж були лікарями у цьому місті, але завжди речі були повернені як тільки злодій довідався, що вони вкрадені в лікаря. Я працюю тут, як третє покоління того самого роду, тому мені нічого боїтися.

— Так, я тепер розумію. А скажіть, будь ласка, який у вас стаж?

— Три роки. Я закінчила медицину в двадцять три роки, два роки працювала практиканткою по лікарнях, а оце вже третій рік працюю самостійно. Мені двадцять вісім років.

— А ваш чоловік?

— Він також лікар. Ми працюємо разом.

— У вас є діти?

— Так, двоє хлопців. Старшому чотири роки, молодшому три. Ми живемо на Гірці. Ще не далеко відсіля. Мое прізвище Карпович Софія Денисівна, коли чули.

— Мабуть, таки чув. Хтось із партійних говорив раз, що заходив до Карповича. Так це ваш чоловік. А я вас бачив колись раніше. Ви їхали жовтою бричкою.

— Дуже можливо, бо я часто мушу їхати до хворих.

— Я працюю в Райпаркомі, товаришу доктор. Називаюся Тома Іванович Батрак.

Він сказав своє прізвище, і згадав секретарку з Наросвіти. „Імя вілловілає змістові”. Що за глум! Він рало скрутив би тій дівпі голову, як горобцеві. Він ще колись вілплатиться їй за ті слова, а тепер йому захотілося звернути на себе Софії увагу.

заблестіти всім своїм знанням марксизму-ленінізму і короткого курсу історії ВКП(б), так пильно засвоюваним на всіх курсах, які він завжди пильно відвідував.

— Лікарі в Советському Союзі в великій пошані, Софіє Денисівно. Партія піклується ними ще більше, як учителями. Вам буде добре жити з нами. А де ви вчилися?

— У Відні.

— А чому не у Львові?

Польська влада не радо приймала українців на медицину, а мені, наприклад, робили величезні перешкоди, тому я поїхала до Відня і ніколи того не жалую. Там медицина стоїть дуже високо.

— Бачите, наша партія Леніна-Сталіна...

Батрак не договорив, бо оце на роздоріжжі зустріли вони Карповича, що вертався з села від хворого. Софія зручно плигнула на сільські сани, заки ще погонич зупинив коні, та запропонувала Батракові:

— Сідайте, товаришу секретаре. Підвеземо вас.

Батрак присів коло Карповича, і вони познайомились. Потім, проїхавши декілька перевулків, зупинились біля великої гарної хати.

— Заходьте до нас на чай, — звернувся Карпович до Батрака.

Не зручно ж, — відповів той, — уже пізня пора.

На хвилинку, напемося чаю, чи вина, що схочете, а тоді й підете.

Батрак був дуже цікавий, як живе лікар у Західній Україні, й пішов слідом за Софією. Вона відчинила двері до прихожої і засвітила світло.

— Роздягайтесь, будь ласка. — звернулась вона до Томи. — У нас тепло.

Батрак скинув свою хутряну шапку і куртку.

— Підемо далі, — сказала Софія, і Батрак опинився у просторій, ясній, розкішно прибраній кімнаті. Карпович попросив гостя сідати. Гість просто втупився в м'якому вигідному фотелю. Софія несла вже з кухні гарячий чай, вино та закуску.

Батрак глянув і побачив, що на килимі біля його ніг ціла калабана. Він увійшов до кімнати, не обтрусивши снігу. Карпович оповідав щось про випадки п'ятнистого тифу по селах і вдавав, що не бачить забрудженого килима. Це був худий високий чоловік з сірими очима, дуже серйозний і, здавалося, дуже рішучий, багато старший за свою дружину. Батрак на вступі оцінив його, як людину, якій советська влада назавжди залишиться чужою. На це вказували його манери, одяг, спосіб говорення й поведінка. Тома мав не раз нагоду бачити таких людей. Їх можна було знищити, це правда, але не зігнути.

Софія примістилася біля Батрака. Вона скинула лікарський халат і сиділа одягнена в білу блузку й темну спідничку. Її стрункі, наче виточені ноги були обуті в легке взуття та панчохи-павутинки. У тій одежі вона здавалася ще молодшою, просто дівчинкою. Вона не вмішувалася до розповіді своєю чоловіка, була мовчазна й задумана. Проте від неї віяло чарами жіночої принади й Батракові хотілося лишитись довго в тому домі з чаркою вина у м'якому фотелі. Але він усвідомлював, що не можна йому піддаватися такому настирливому настроєві. Він мусить бути вільний, керуватися розумом, щоб досягнути своєї мети. У нього діти й дружина. Постороння жінка не може в його житті грати ніякої ролі. Тому, допивши вино, він попрощався і вийшов.

„Чим власне привертає вона до себе увагу?“ — ставив собі запитання Батрак. „Ні, не красою, він знав гарніших дівчат, а може цілістю вигляду, може простотою поведінки та одягу, що робили її іншою серед мільйонів жінок. Вона, напевно, незрівнянна. Одне горе, — хоч належить вона до трудящих, то напевне погляди в неї буржуазно-націоналістичні. А до того вона закінчила освіту закордоном. Усе те не йде по лінії партії. Треба бути дуже обережним.

Чергового дня на зборах активу комсомолу голова Райвиконкому дуже різко звернув увагу присутнім, що молоді товариші не додержують карности, знайомляться із „здешніми“ дівчатами, не звертаючи уваги на їхнє соціпоходження.

— Пообережніше із „здешніми“, значить, і не дуже то довіряти.

Батракові не треба було два рази говорити. Він знав, що це значить! Лінія партії! А він був людиною партії і йому дуже залежало, щоб залишитись довіреною людиною.

* * *

Після важкої зими надходила весна. По місті голосники сповіщали народ про досягнення соціалістичної батьківщини та співали советських пісень. Батракова дружина приїхала вже досить давно й розмістилася в Цісіків, яких переселено в Казахстан. Софія, як звичайно, їздила до хворих та до лікарні. Батрак бачив її часто, не раз декілька разів у день, але лише здалека. Він знав, що населення цілої околиці страшенно любить Карповича, як людину і дуже доброго лікаря, а всі просто закохані в його чарівну дружину. Але Райпартком ставився до тієї пари людей холодно та здержливо. Начальству було відомо, що Карпович відмовився подавати звіти про своїх пацієнтів, якби хто з них неприхильно висловився про советську владу.

— Я лікар, — сказав він до Тарадай, начальника НКВД. — Мое звання наказує мені помагати людям, а не шкодити. Коли ж вас хто лає, то в тому ваша вина, а не моя.

Тарадай держав його цілу ніч, але Карпович не дався злякати. Ранком начальник подав йому до підпису папір, що Карпович відмовляється віддати прислугу НКВД. Коли ж лікар узяв перо, Тарадай поклав руку на письмо й заявив:

— Підписання — рівняється смерті.

Карпович не відповів і без вагання накреслив своє прізвище.

Проти Софії ніхто ніколи не

сказав лихого слова на партійних зборах. До неї як до жінки, ставились всі якось краще, прихильніше. Навіть голова Райвиконкому висловився, може й нехотячи, що в неї щаслива рука для хворих. А це вже говорило багато.

Раз зустрів її Батрак на коридорі Райпарткому. Вона поздоровила його, а він пристанув, щоб розпитати її про роботу. Це було дуже рано. Робота щойно починалася. Волге волосся на голові Софії вказувало, що вона щойно перед хвилиною покинула лазничку. Вона була така свіжа, така приваблива, що Батрак п'янів від самої її появи, від подиху її чистої одежі.

І тоді зродилося в ньому бажання здобути її. Лише на один раз, на одну годину — для догодження своїй амбіції. Бажання було таке сильне, що сколихнуло його раптом цілого, як весняна буря сколихує могутні дуби. Батрак дивувався собі, бо нічого такого йому досі не траплялося. Але він скрив це бажання глибоко під маску байдужності, бо добре знав, що про те ніхто не сміє знати. Ніхто! Навіть сама Софія. Вона в першу чергу!

Треба діяти дуже обережно, не виявляючи найменшого зацікавлення її особою, ніколи не називати імені, завжди виминати на вулиці, а зате придумати спосіб, щоб бачитися з нею частіше і то без свідків.

— Цікаво, що вона за характер і чи довго треба буде чекати на її остаточне рішення.

Батрак дивився на свою забаганку дуже тверезими очима. Він не хотів нічого знати про почування, бо це тільки зайвий балаяст, тимто й на Софію дивився, як на предмет, а не як на живу людину. Те, що вона може не захотіти й говорити з ним про кохання, він не брав зовсім до уваги, бо досі ще ніодна жінка ніколи йому не одперлася. Якщо він одружився, то тільки тому, що це йшло по лінії партії, а якщо тепер треба йому укривати свою забаганку, то тому, що це не йде по лінії партії. (Далі буде).

SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF
LESYA UKRAINKA
Translated by Percival Cundy
Foreword by Clarence A. Manning

Ціна книжки \$5.00
Замовлення приймає

**Ukrainian National
Women's League
of America, Inc.**

909. N. Franklin St. Phila. 23, Pa.

ЗБІРНИКИ ДЛЯ ДОШКІЛЛЯ ТА ПЕРШИХ КЛАС ШКОЛИ

Весна 50 ц.
Літо 70 ц.
Осінь 70 ц.
Зима 50 ц.

Казки, віршики, інсценівки, гри
упорядкувала Марія Юркевич
Замовляти в ЦЕНТРАЛІ СУА

Вже появились
казочки й віршики з „Нашого Життя“

СОНЯШНІ ДНІ

Упорядкувала Марія Юркевич
Ціна 30 центів

Замовляти в Централі СУА

Вже вийшла з друку
ілюстрована збірка віршів
К. Перелісної

Для малят – про звірят

Ілюстрації Слави Сурмач
Ціна 60 центів

Замовляти в Централі СУА
909. N. Franklin St. Phila. 23, Pa.

MA 7-1320

LO 3-9910

THERE IS

A DIFFERENCE IN FUNERAL SERVICE
Established 1920

NASEVICH FUNERAL HOME

MRS. MICHAEL F. NASEVICH
MICHAEL E. NASEVICH

SURPASSING SERVICE

Air Conditioned for your comfort

No deserving Poor Refused

N. E. COR. FRANKLIN & BROWN STS.

PHILADELPHIA 23, PA.

УКРАЇНКИ В КАНАДІ, АМЕРИЦІ Й ІНШИХ КРАЇНАХ СВІТУ!

Читайте і передплачуйте одинокий жіночий журнал у Канаді
„ЖІНОЧИЙ СВІТ“, який видає кожного місяця Організація
Українок Канади ім. Ольги Басарабової.

„ЖІНОЧИЙ СВІТ“ охоплює собою всі ділянки суспільного
життя, цікаві для українського жіноцтва. В ньому знайдете
статті на теми: культурно-освітні, виховні, організаційні, го-
сподарські й ін. Є в ньому і зразки укр. літератури та поезії.
„ЖІНОЧИЙ СВІТ“ дає також поради українським жінкам із
різних ділянок життя. Для дітей є окрема частина — т. зв.
„ДИТЯЧИЙ СВІТ“, в якій, крім листа до діточок від редак-
торки, є цікаві оповідання та гарні віршики. Журнал багато
ілюстрований. Річна передплата в Канаді й Америці \$2.50.
В інших країнах \$3.00.

Висилайте вашу передплату на адресу:

WOMAN'S WORLD

P. O. Box 791 — Winnipeg, Man., Canada

ДЛЯ ДІТВОРИ Й ЮНАЦТВА

передплачуйте

пластовий
журнал

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

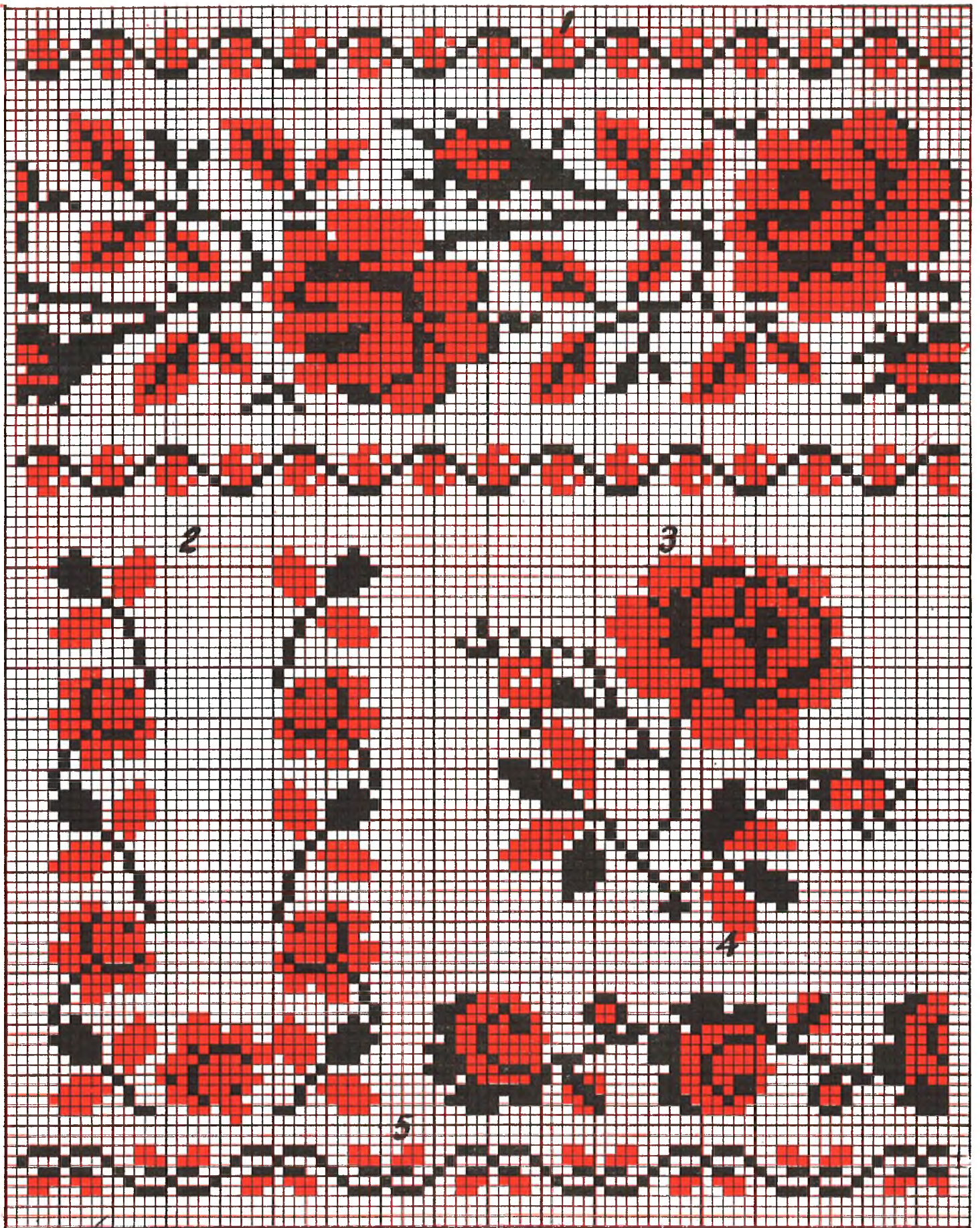
Видає Організація Української Молоді „П Л А С Т“
Дітройт, Миш.

• Ціна поодинокого числа 50 центів •

Замовляти в адміністрації:

“MOLODE ZHYTTIA” — 29 Shepard Terr.

West Orange, N. J.

Вишивка української сорочки з Київщини

Copyright by "BAZAAR" Philadelphia.